

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 12:28:08)

Poštovane kolege, otvaram Šestu posebnu sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini Skupštine Crne Gore 26. saziva.

Kao što znate ova sjednica je posvećena Premijerskom satu u okviru kojeg pitanja predsjedniku Vlade postavljaju ovlašćeni predstavnici klubova poslanika. Podsjećam da su pitanja predsjedniku Vlade postavili poslanici: Andrija Nikolić ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore, Nebojša Medojević ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratskog fronta, Raško Konjević predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokratske partije Crne Gore, Genci Nimanbegu ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Bošnjačke stranke koalicije Albanci odlučno Forca, DUA i Albanska alternativa i Hrvatske građanske inicijative, Miodrag Lekić ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika SNP - DEMOS, Boris Mugoša predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore i Liberalne partije Crne Gore i Goran Radonjić ovlašćeni predstavnik Posebnog kluba poslanika.

Prelazimo na postavljanje pitanja.

Proceduru želi poslanik Radunović. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (24.06.20 12:29:05)

Hvala, predsjedavajući.

Ja u ime Kluba Demokratskog fronta želim da zamolim ovog momenta premijera pošto je tu prisutan da odgovori na jedno pitanje koje je dok dođe na red naš poslanik Medojević sa pitanjem. S obzirom da su tu članovi Vlade i da to on može da provjeri u međuvremenu, nešto što zabrinjava sve građane Budve. Ko su ljudi u Opštini Budva u bijelim majcima na kojima piše "obezbjedenje", koji su privatno angažovani, određuju ko može, a ko ne može da uđe u zgradu Opštine. Tamo je policija kojom vi po komadnoj odgovornosti rukovodite, tamo su inspektori koji mogu da za minut provjere ovo o čemu ja pričam. To je isto kao da ja angažujem privatno obezbjeđenje i dam spisak koga će da puste u Skupštinu.

Znači, ja vas molim pošto pričamo o vladavini prava i o Crnoj Gori, ko su ti ljudi, da li imaju ugovor dobijen na tenderu, kako je jedino moguće, od opštine Budva, kao i zašto policajci iz Crne Gore, iz ove zemlje, nemaju identifikaciju da se zna ko se i kako ponaša prema građanima Crne Gore.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 12:30:22)

Hvala vam, poslaniče Radunoviću. Ovo nije proceduralno pitanje.

SLAVEN RADUNOVIĆ (24.06.20 12:30:24)

Ovo nije proceduralno pitanje, ovo je pitanje koje žulja građane Budve i sve nas,

a posebno kad se tiče vladavine prava. Fizička lica koja sprovode diktaturu i teror u Budvi. Molim vas dok dođe... Čuo sam vas, prekinuću. Dok dođe gospodin Medojević na red, molim vas da pitate da se provjeri u Budvi ko su ti ljudi. S obzirom da znam da ste nekad se bavili i drugim poslom, ima ko tamo da provjeri, siguran sam, ko su ovi ljudi.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 12:31:03)

Hvala. Za ovo što ste ipak prekršili proceduru dobijate opomenu. Mogli ste ovo postaviti kroz vaše pitanje.

Sada ćete dobiti pravo na odgovor zato što nije uvažio prekidanje i završetak proceduralne reakcije.

Znači, prvo pitanje postavlja poslanik Andrija Nikolić. Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (24.06.20 12:31:24)

Ako dozvolite, predsjedniče Parlamenta, prije nego što postavim poslaničko pitanje imao bih ja jednu proceduru koja se odnosi na ovu prethodnu proceduru, ali i na ...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 12:31:48)

Samo ako je proceduralna primjedba, a ako ne, nemojte ni počinjati jer ćete dobiti opomenu.

Postavite pitanje.

ANDRIJA NIKOLIĆ (24.06.20 12:31:48)

Naravno da je proceduralna primjedba jer ste dozvolili poslanicima Demokratskog fronta da nas upozoravaju na javni red i mir koji se često krši od strane upravo njihovih poslanika. Kao predsjednik Parlamenta ja prepoznajem potrebu da vi sa te pozicije ukažete na dolično poštovanje poslanika koji neki iz ovog doma, a neki koji nijesu četiri godine ušli u Parlament krše javni red i mir, kako u Budvi tako i na drugim lokacijama širom Crne Gore. To je procedura i to je obaveza i predsjednika Parlamenta i ovog Parlamenta.

(Govor iz klupa)

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 12:32:37)

Uputio je meni proceduralnu primjedbu zato što sam vam dozvolio nešto što nije bila proceduralna primjedba.

Izvolite pitanje.

ANDRIJA NIKOLIĆ (24.06.20 12:32:45)

Poštovani predsjedniče Vlade, poštovani članovi Vlade,
Na globalnom planu pojavila se opasnost od novog talasa pandemija korona virusa i logično posleđično se može očekivati da se prelivanje tog talasa dogodi i u Crnoj Gori.

Moje pitanje u ime Kluba Demokratske partije socijalista za Vladu Crne Gore i za sve institucije u Crnoj Gori jeste:

Da li postoji spreman odgovor u zdravstvenom sistemu i ekonomskom smislu da se stanovništvo naše zemlje zaštiti od posljedica pandemije koronavirusom?

Ako uzmemo u obzir da je Crna Gora bila poslednja država u kojoj je importovan koronavirus, a da je nakon dva mjeseca Crna Gora postala prva država sa nula aktivnih slučajeva onda je to podatak koji govori puno. Taj podatak govori da u Crnoj Gori postoje institucije, da postoje institucije zdravstva, institucije bezbjednosti, inspekcijski organi koji kvalitetno rade svoj posao. Govori još jednu važnu činjenicu, da je u međuvremenu stanovništvo i građani Crne Gore dovoljno sazrelo da isprati ono što su sugestije institucije. Vi ste kao jedan od najodgovornih ljudi u sistemu, rekao bih i to kažem iz punih usta, ne zato što ste tu nego zato što je to istina, postavili takav sistem da građani Crne Gore mogu da budu ponosni ne samo na svoje institucije nego i na izvršnu vlast u Crnoj Gori. Zašto to kažem? Podaci govore dovoljno za sebe, ali ako se uzme u obzir da je Crna Gora bila država koja je poslušala svoju struku, u koju su mnogi sumnjali, kojoj su mnogi prigovarali, onda je jasno šta su građani Crne Gore radili na svojim terasama svake večeri u 20 sati. Oni su aplaudirali žrtvi svih onih ljudi koji su učestvovali u suočavanju sa posledicama od pandemije korona virusa. To govorim kao poslanik koji je jedan period zajedno sa svojim kolegama pratio šta se dešava na tom planu u Crnoj Gori iz jedne komfornije, udobnije zone. Mi nijesmo zasijedali, imali smo kolegijume predsjednika Skupštine koji su redovno i aktivno analizirali moguće posledice korona krize, pokušavali savjetodavno da urgiraju prema Vladi, da se okupimo svi na ovom mjestu i da razmjenjujemo mišljenja, ali poslanici su ipak, uključujući i mene, iz jedne komfornije zone sve to posmatrali. Imali su samo jedan zadatak kao i svi građani u Crnoj Gori, da slijede instrukcije struke i da sačuvamo ono što je najvredniji resurs Crne Gore, a to je ljudski život i mislim da je urađen jedan zaista kvalitetan posao. Zato vas na kraju ovog pitanja još jednom podsjećam da upravo ta mukotržno stečena epidemiološka stabilnost treba da se sačuva po svaku cijenu i svim zakonom dozvoljenim sredstvima.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 12:36:12)

Hvala vam.

Predsjednik Vlade ima riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 12:36:20)

Uvaženi predsjedniče, poštovani potpredsjednici, generalni sekretare, uvaženi

poslaniče Nikoliću,

Svjedočili smo da je pandemija COVID-19 izazvala dramatične posledice po zdravlje i živote miliona ljudi širom svijeta i da nažalost postoje brojna pitanja u vezi novog korona virusa na koja naučna i stručna javnost, rekao bih i cijelo čovječanstvo još uvijek nema odgovora. Danas mi ne znamo do kada će epidemija trajati, kakav će biti njen intenzitet i dalje posljedice. Hoće li se virus ponavljati, u kojem obliku i kada ćemo imati vakcinu ili lijek. Pred nama su dakle ova i brojna druga pitanja.

Crna Gora je borbu protiv ove pošasti započela na vrijeme, još u januaru. Uradili smo sve da odložimo pojavu virusa, da ga već u toj fazi suzbijemo do nivoa kojim se može upravljati. Potom smo učinili sve da spriječimo njegovo širenje i da ga u najvećoj mogućoj mjeri eliminišemo. Svi zajedno, naporima odgovornih članova društva, postigli smo kako ste rekli odlične rezultate koji su prepoznati daleko iza naših granica. Uložili smo danonoćni i višemjesečni trud, rad, odgovornost, ali i ogromna finansijska sredstva kako bismo sačuvali zdravlje i živote građana. Pored ljudskih žrtava pandemija je širom svijeta ostavila i veoma teške ekonomske posljedice. Zahvaljujući odličnim rezultatima koje smo posljednjih godina ostvarili na ekonomskom planu i podršci naših brojnih međunarodnih prijatelja i partnera na čelu sa Evropskom unijom uspjeli smo da umanjimo negativne socijalne i ekonomske posljedice u dosadašnjoj fazi pandemije.

Odmah u martu Vlada je donijela prvi paket mjera koji je imao dominantno socio-ekonomski karakter. Nakon tih prvih, hitnih mjera povelili smo sveobuhvatan dijalog sa svim uključenim društvenim akterima sa ciljem pripreme drugog paketa mjera koji smo usmjerili prema onima kojima je napotrebni. Cilj je bio da očuvamo supstancu naše ekonomije i da šanse za razvoj ostanu realne i izvjesne. Vjerujem da smo u najvećoj mjeri uspjeli u tome. Bruto fiskalni efekat drugog paketa mjera iznosio je 75 miliona eura. Pored toga Vlada je formirala poseban tim koji intenzivno priprema i treći paket mjera koji će imati prije svega razvojni karakter, razvojni, jer ovu krizu moramo doživjeti kao šansu da ujediniamo snage, pokrenemo potencijal i preduzetničku energiju, jer je naš dugoročni cilj da smanjimo uvoznju zavisnost, posebno u onim oblastima u kojima za to imamo komparativne prenose, jer treba da očuvamo i osiguramo postojeća i obezbijedimo nova radna mjesta. Znam da neće biti lako, ali odlučnost, odgovornost i istrajnost koju smo pokazali u suočavanju sa pandemijom najbolja su garancija da ćemo se uspješno izboriti i sa svim ostalim izazovima.

Uvaženi poslaniče, poštovani građani, uvjeravam vas da ćemo se botiri i izboriti za našu domaću pamet i potencijal ekonomski i svaki drugi, za svako radno mjesto s kraja na kraj Crne Gore, jer ono danas vrijedi više nego ikada do sada.

Razumijem brojne teškoće i brojne realne životne probleme sa kojima ste se svi vi morali suočiti u ovoj situaciji. Uradili ste to odgovorno i dostojanstveno i na tome vam zahvaljujem.

Nažalost, bilo je i primjera neodgovornog odnosa koji ne bi bili vrijedni pomena da ne predstavljaju opasnost za cijelo društvo. Vidjeli smo da se najveći broj novih slučajeva obolijevanja u ovom trenutku jasno i nesumnjivo može povezati sa svega nekoliko pojedinaca, a ono što ih karakteriše je činjenica da su nastali direktnim izigravanjem mjera i preporuka Vlade i Ministarstva zdravlja. Sa prisustvom na fudbalskoj utakmici u Beogradu direktno se može povezati klaster iz Budve koji trenutno broji 11 oboljelih, ali i tri dodatna slučaja unosa virusa koji za sada nijesu rezultirali sekundarnim obolijevanjem, dok se čak 31 slučaj u rožajskom klasteru sa širenjem u Bar i Ulcinj i Berane povezuju sa

nedozvoljenim prekograničnim kretanjima u Opštini Tutin u Srbiji. Ukupno 42 od 59 slučajeva ili 76%. Takođe, epidemiološko istraživanje je u toku za 12 novih slučajeva sa sličnim indicijama unosa.

Nauka je jasna oko jedne stvari, a to je da će u slučaju nepoštovanja mjera prevencije, a posebno fizičkog distanciranja, nošenja maski i higijene ruku vrlo vjerovatno i moguće doći do ponovnog masovnijeg obolijevanja čak i prije jeseni, odnosno prije nego što smo očekivali. Kada je riječ o trenutnom nivou obolijevanja kod nas, ono što zabrinjava je činjenica je da smo opet izloženi inportaciji sa više strana i na još više lokacija nego u martu, kao i činjenica da je broj kontakata koji su oboljeli ostvarili veoma visok. Posebno zabrinjava način na koji je došlo do istovremene inportacije virusa koji ukazuje na nizak stepen kolektivne odgovornosti, ali i ličnog osjećaja opreza i opasnosti od zaraze. Struka i nauka nas upozoravaju da trenutno ne postoji ni jedan validan naučni dokaz koji bi ukazivao na slabljenje virusa niti trenutno postoji adekvatno naučno objašnjenje za to. I ovom prilikom ističem da su sve mjere koje se donose utemeljene na stručnom znanju, naučnim dokazima i trenutno važećim preporukama javnozdravstvenih agencija i vlasti, prije svega Evropskog centra za prevenciju bolesti, Svjetske zdravstvene organizacije i Evropske komisije.

Poštovani poslanici, ponovno širenje virusa opet je stavilo pred ispit naše institucije, u prvom redu zdravstveni sistem. Želim da odam priznanje svim institucijama i desetinama hiljada zaposlenih koji su pokazali visok stepen znanja, odlučnosti, razumijevanja, odgovornosti, jedinstva i solidarnosti. Pozivam građane da svi damo doprinos u prevazilaženju ove krize, da očuvamo zdravlje i živote, ali i da u najvećoj mogućoj mjeri očuvamo i našu ekonomiju i finansijski sistem. I mi se kao i sve mediteranske zemlje koje su značajne prihode ostvirivale od turizma, suočavamo sa desetkovanom posjetom turista, ali ne smijemo sa tim da se pomirimo, da budemo bez ideja i bez reakcija i da sjedimo skrštenih ruku.

Naprotiv, u okviru Nacionalnog koordinacionog tijela oformili smo poseban operativni štab za turističku privredu koji svakodnevno analizira scenarije, razvija procedure za institucije i pravi planove kako da u našu zemlju dođe što veći broj turista a da njihov boravak prođe bez rizika ili sa što manje rizika po sve nas. Zadatak cijelog društva je da u ovim uslovima pokažemo možda i na još bolji i cjelishodniji način ono što će pokazati mnoge druge turističke destinacije, da smo odgovorni i da će u našoj zemlji turisti biti sigurni.

Uvjeren sam da ćemo odgovoriti svim ovim izazovima jednako kao što smo to uradili i u prvoj fazi pandemije. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 12:44:18)

Koristi priliku na komentar odgovora poslanik Andrija Nikolić. Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (24.06.20 12:44:28)

Hvala vam na odgovoru, predsjedniče Vlade.
Mogu da konstatujem da je i danas i prije bilo zaista veliko zadovoljstvo podijeliti utisak

koji nose strani državljani i predstavnici stranih država u Crnoj Gori. Govorim o diplomatama koji su više puta ponavljali da su se za vrijeme pandemije koronavirusa u Crnoj Gori osjećali bezbjedno i komforno. Vjerujem da je to dobar megafon za sve one turiste koje očekujemo i iz zemalja Evropske unije i iz šireg okruženja tokom trajanja turističke sezone.

Znam da nam je važna turistička privreda da bi očuvali našu ekonomsku supstancu i zato pozdravljam vašu ideju da i ovu krizu prepoznamo kao šansu. Mislim da je to dobra prilika za sve institucije u Crnoj Gori, ali prije svega i za političke aktere da pokažu dodatnu odgovornost i da pozovu građane na oprez i na poštovanje ovih mjera koje su iznova uvedene. Da su te mjere ispravne, da su donesene pravovremeno pokazuje i odgovornost Nacionalnog koordinacionog tijela u pogledu promišljanja jednog regionalnog Adria turnira teniskog koji je trebalo održati u Crnoj Gori i vidjeli smo kakve je posljedice izazvao u regionu.

Crna Gora se još jednom opredijelila za zdravlje svojih građana, a zabavu i druge stvari ostavila za neko bolje vrijeme. Strah je mentalna kategorija, kao što je mentalna kategorija i stanje karantina u kojem je dugo boravila Crna Gora i sva evropska i svjetska društva. Logično je da je nakon popuštanja mjera došlo do, da kažem, jednog fleksibilnijeg pristupa u odnosu na ono što su standardi koje je propisalo Nacionalno koordinaciono tijelo. Međutim, pored te mentalne kategorije postoji jedna karakterna kategorija koja dominantno dolazi iz političkog miljea ili iz miljea onih koji ne vode dovoljno računa o interesima očuvanja zdravlja građana već su im mnogo važniji politički interesi, pa zbog svojih političkih interesa zdravlje građana dovode u rizik. Sa takvim ponašanjima ne smije biti kompromisa i siguran sam da vi, kao predsjednik Vlade, kao i do sada, temeljno i odgovorno brinete i tu brigu jer institucije Crne Gore pored izvršne vlasti, govorim i o sudskoj vlasti, govorim i o Tužilaštvu, moraju pažljivo analizirati sva ona ponašanja koja usmjeravaju građane Crne Gore na nezakonito postupanje. To je odgovornost između ostalog i ovog parlamenta i kao poslanici, makar kad govorim o vladajućoj većini siguran sam da mogu to da kažem u njihovo ime, odgovorno se nosimo sa političkim porukama prema građanima Crne Gore.

Vjerujem da će i predstojeća izborna kampanja poslužiti političkim akterima da uzavrele političke strasti ne artikulišu na način kao što se to čini ovih dana u Budvi gdje se afirmiše jedan pristup nepoštovanja institucija, nepoštovanja zakona, gdje poslanici uskaču kroz prozore lokalnih institucija. To ne smije biti manir odgovornih ljudi i taj manir se ne smije odobravati u crnogorskom Parlamentu.

Ja još jednom želim da afirmišem sve ono što ste, kao Vlada, kao odgovorni ljudi uradili u suočavanju sa ovom pandemijom, da pozdravim odgovornost i ozbiljnost u pristupu ljudi koji sjede u Nacionalnom koordinacionom tijelu da im najavimo da ćemo na ovoj strani imati, da kažem, punu odgovornost u prepoznavanju i kreiranju onih politika za koje struka bude smatrala da je od interesa za građane Crne Gore.

Mislim da ste odradili zaista sjajan posao i želim vam puno uspjeha u nastavku suočavanja sa ovim izazovima.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 12:49:07)

Hvala vam.

Predsjednik Vlade želi odgovor na komentar. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 12:49:15)

Poslaniče Nikoliću,

Otvorili ste jedno pitanje i to je razlog zbog čega se javljam, da bih informisao crnogorsku javnost o istini i činjenicama vezano za taj događaj koji danas predstavlja u svijetu primjer bezumnog i neodgovornog odnosa na štetu zdravlja stanovnika, a tiče se tog čuvenog teniskog turnira, Adria turnira koji je trebao biti održan u Crnoj Gori.

Dakle, pisalo se i u medijima, izlazile su kolumne, fejsbuk pametnjakovići su ... sa Crnom Gorom i u njenim institucijama da je Crna Gora napravila ozbiljnu grešku, propust, što nije dozvolila održavanje toga turnira. Ne, to nije istina. Mi smo dozvolili održavanje tog turnira, ali po pravilima koje je propisao NKT i nismo htjeli popustiti ni pod pritiskom zvučnih i velikih imena u sportu kojima odajemo poštovanje i divimo im se, ali niti velikim finansijskim korporacijama koje su stajale iza toga turnira i njihovih finansijskih interesa. Mi smo tada rekli da je zdravlje stanovnika Crne Gore na prvom mjestu.

Danas smo ponosni na tu odluku, našu doslednost i našu brigu o zdravlju stanovništva. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 12:50:43)

Hvala i vama.

Sada pitanje postavlja Nebojša Medojević. Izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (24.06.20 12:50:51)

Moje pitanje premijeru je u stvari pitanje vama.

Pitanje premijeru je - Izjave nekih ministara, ovih dana smo čuli o tome, da turizam ne može da bude oslonac društvenog razvoja i ekonomskog razvoja, da su dovedene u pitanje isplate plata i penzija za kraj godine, da li je to priznanje ove vlasti da je neoliberalni koncept koji se sprovodi u Crnoj Gori od 1998. godine doživio krah?

Kao član predsjedništva Socijaldemokratske partije Crne Gore 1998. godine bio sam zadužen da vodim pregovore sa Vladom Crne Gore i Demokratskom partijom socijalista koju je predstavljao Veselin Napoleonov Vukotić oko usvajanja prvog reformskog zakona, Zakona o privatizaciji. Kad sam vidio taj zakon o privatizaciji odmah sam došao na predsjedništvo SDP-a i rekao da ako SDP glasa za taj zakon da će to biti jedina socijaldemokratska partija u Evropi koja glasa za neoliberalni, pogubni koncept ekonomskog razvoja koji će završiti kao i svaki neoliberalni model ekonomskog razvoja. Završiće rasprodajom nacionalnih resursa, završiće trajnim siromaštvom, endemskom korupcijom, završiće sa ogromnim socijalnim nepravdama, završiće sa kriminalom, završiće u društvenom ropstvu i završiće u bankrotu.

Danas, poštovani građani, to što sam ja rekao, pazite kad - 1998. godine, znači prije 22 godine, danas to citiraju najjemenitiji međunarodni stručnjaci i institucije -

Freedom House u dva izvještaja, Stejt Dipartment, ambasade najvećih zapadnih zemalja, MMF, Svjetska banka.

Građani Crne Gore, zašto je Crna Gora danas pred bankrotom? Zašto je preko 200.000 građana Crne Gore - vama se obraćam, građani Crne Gore, koji danas nemate dva eura dnevno po članu domaćinstva i koji ste u zoni ekstremnog siromaštva - zašto jedna mala bogata, sjajna država sa ovakvim položajem, sa ovakvim resursima, zašto je došla poslije 22 godine reformi koje su pogrešno vođene, po modelu koji je svugdje završio na isti način, zašto je danas Crna Gora u ovoj situaciji?

Dakle, u kakvoj je situaciji Crna Gora danas? Evo čuli ste, očekujemo 90% da će biti manji prihodi od turizma ove godine, milijarda manje. Odliv stranih investicija, znači ogroman odliv staranih investicija, smanjenje depozita u bankama, povećane kamate na kredite u Crnoj Gori. Vlada se zadužila 250 miliona kod banaka sa kamatom 3,6% na 12 godina. To je još 60 miliona kamata koje će platiti za 12 godina. Prošle godine smo platili 100 miliona eura kamata. Dakle, mi se sada nalazimo u zemlji u kojoj je vladajuća struktura, poslije svih ovih neuspjelih reformi, dovela zemlju u tako tešku poziciju i umjesto da je svjesna situacije u kojoj se nalazi i da se stane sa tim pogubnim konceptom, da se vratimo i da procijenimo gdje smo pogriješili, šta radi ova vlada? Vidjeli ste danas u Budvi. Danas, poštovani građani, Crna Gora je jedina država u Evropi u kojoj se hapse sveštenici, jedina država u Evropi koju specijalne policijske snage, specijalci, evo sada vidimo i bezbjedonosno interesantna lica u bijelim majcima bez ikakvih ovlašćanja, bez ikakvih oznaka, maltretiraju i teroriju naše građane i legalno izabrane predstavnike naroda u Budvi. Ovo je jedina zemlja u Evropi u kojoj specijalne policijske snage rešavaju pravna, vjerska i politička pitanja. Dakle, mi smo danas duboko podijeljeno društvo, a to je posledica pogrešnih reformi. Nismo uspjeli da se suočimo 1989. godine sa izazovima reformi, da napravimo diskontinuitet od totalitarizma, da sprovedemo političke reforme koje su neophodne da bi zemlja bila demokratska, da obezbijedimo otvaranje dosijea, da obezbijedimo restituciju pravednu, da obezbijedimo lustraciju. Mladi komunisti su smijenili stare komuniste, krenuli su da vode zemlju. U 1998. godini kada je posle 10 godina praćenja jednog pogrešnog političkog koncepta ova garnitura promijenila košulje i promijenila garderobu i krenula da se bavi reformama, izabrali su najpogubniji model, neoliberalni model, i u međuvremenu mutirali u situaciju u kojoj danas Fridom House kaže da veći broj državnih funkcionera iz vrha vlasti ima saradnju sa organizovanim kriminalom. Vlada nije reagovala. Ja sam prošli put pitao na poslaničkim pitanjima potpredsjednika je li moguće da Vlada ne reaguje kad vam Fridom House kaže trajna korupcija. Kad vam sad kaže endemska korupcija. Znae šta je endemska korupcija? To je bolest koja teško može da se liječi. Recimo, malarija je endemska bolest. Od malarije, gospodine Markoviću, godišnje umre 770.000 ljudi, od malarije, a od COVID-a 19 lažne epidemije je umrlo dosad 440.000 ljudi. U 2017. godini, Svjetska zdravstvena organizacija, od gripa je umrlo 650.000 ljudi. U tišini, bez pompe, bez karantina, bez maski, premijeru, a sad je 440.000 samo umrlo od ovoga gripa sa dobrom kampanjom i sa dobrim marketingom. Ovdje je umrlo, nije samo, nego ja vam govorim da je od gripa 2017. godine u tišini, bez karantina, bez ove predstave cirkuske, globalne, iza koje stoje globalni svjetski centri, satanisti naravno. Vi kao komunisti znate da je to ista priča, iz istog korijena i mi se borimo protiv vas satanista i mi zastupamo hrišćansku Crnu Goru, pravoslavnu Crnu Goru, evropsku Crnu Goru. Molim lijepo, nije nikakav problem, premijer će da odgovori. Mi smo posvećeni oporavku i opstanku Crne Gore. Završicu,

predsjedniče, pošto su mi dobacivali, premijer uvijek dobacuje kada ja pričam, to je dobro.

Poštovani građani Crne Gore, Crna Gora je bogata zemlja, opljačkala je jedna garnitura pogrešnom ekonomskom politikom, pogrešnom politikom 20 godina. Naše siromaštvo koje je evidentno nije rezultat usuda nego pogrešne politike. Građani, 30. avgusta imate priliku da počnemo oporavak Crne Gore tako što ćete smijeniti vlast koja je ovu zemlju opljačkala do temelja, a sada pokušava zloupotrebjavajući virus korona da uđemo u prve korona izbore đe će neko paradržavno tijelo uz pomoć policije određivati pravila izborna, uticati na izbornu volju naroda. Ja sam vam rekao kakvi su podaci o korona virusu. Manje je umrlo u svijetu 2017. godine od obične gripe i to za 150.000 ljudi nego od COVID-a sada, izvinjavam se, više je umrlo od gripe, 650.000 ljudi, a sada od COVID-a je umrlo 440.000 ljudi. Međutim, ovi od gripe su umrli u tišini i bez političke manipulacije, a totalitarni režimu u svijetu su iskoristili COVID da uvedu diktaturu straha, da uvedu diktaturu psihoze i da svaku svoju pljačku i neznanje opravdaju kroz korona virus.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 12:58:27)

Hvala.

Odgovor, predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 12:58:38)

Poslaniče Medojeviću, naravno kao i uvijek vi pitate i dajete odgovor, naravno to vam i pripada kao poslaniku, i to odgovor u kojem presuđujete neoliberalizmu kao malo ko u ekonomskoj istoriji. Dozvolite da poslanike podsjetim da sam svoj ekspoze za mandataru predstavio u ovoj Skupštini u novembru 2016. godine i da se osnovni ekonomski koncept tog ekspozea oslanjao na nekoliko stubova. Ponoviću: jačanje makroekonomske stabilnosti kao prvi; kontinuirani razvoj kvalitetne infrastrukture, valorizacija prirodnih resursa i realizacija razvojnih projekata posebno u sektorima u kojima Crna Gora ima komparativne prednosti kao drugi; unapređenje konkurentnosti ekonomije kao treći. Sve je ovo usklađeno sa dosadašnjim iskustvom i razvojnom vizijom naše zemlje. Dozvolite i da vas podsjetim da je našim Ustavom u okviru poglavlja o ekonomskom uređenju u članu 139 propisano, razumio sam da ste vi učestvovali u izradi toga Ustava - Ekonomsko uređenje zasniva se na slobodnom i otvorenom tržištu, slobodi preduzetništva i konkurencije, samostalnosti privrednih subjekata i njihovoj odgovornosti za preuzete obaveze u pravnom prometu, te zaštiti i ravnopravnosti svih oblika svojine. Iza svega ovoga vjerujem, jer se do sada niste odrekli, stojite i vi lično.

Dakle, poslaniče Medojeviću, od 2007. godine prosječni realni ekonomski rast iznosio je 2,8% dok je kumulativni rast u pomenutom periodu iznosio 42,4% pri čemu je bruto domaći proizvod više nego dupliran u odnosu na vaše ocjene o katastrofičnom stanju. Dohodak po glavi stanovnika je od obnove državne nezavisnosti povećan za 2,2 puta sa 3.539 eura na 7.888. eura, prema preliminarnim podacima Monstata u nominalnom iznosu GDP-a za 2019. godinu. Prosječna neto zarada je u istom periodu porasla sa 282 na 515 eura dok je broj zaposlenih prema administrativnim podacima

porastao sa 150.000 u 2006. godini na više od 203.000 u 2019. godini što je prosječni rast od 35%. Od zemalja u regionu Crna Gora ima i najveću prosječnu penziju i prosječnu neto zaradu u 2019. godini. Pored toga ukupan priliv stranih direktnih investicija u periodu 2006 - 2019. godine iznosio je 10,3 milijarde eura, dok je neto priliv iznosio 7 milijardi eura. Prosječno učešće priliva stranih investicija u društvenom proizvodu u periodu 2006 - 2019. godine iznosi preko 21% što je ubjedljivo najveći procenat ne u regionu nego na cijelom prostoru jugoistočne Evrope.

Poslaniče, zaduživanje u svrhu izgradnje infrastrukture je preduslov realizacije dosadašnjih i budućih razvojnih projekata. Istovremeno nekoliko godina uzastopno pokrenuli smo praksu zaduživanja radi likvidnosti tekućeg budžeta. Sa daljim učešćem domaćih, prevashodno privatnih ulaganja kao i uvezivanjem poljoprivredne proizvodnje i turizma stvaraju se pretpostavke za dugoročnu održivost i jačanje izlaznog potencijala naše ekonomije. Potencijal za rast ekonomije kroz investicione aktivnosti, osim u sektoru turizma, postoji i u energetici, poljoprivredi, prerađivačkoj industriji što su strateški prioriteti Crne Gore. Konačni podaci za uporednu statistiku sa zemljama Evropske unije pokazuju da je bruto domaći proizvod po glavi stanovnika u 2010. godini u Crnoj Gori iznosio 41% prosjeka Evropske unije, dok je u 2018. godini iznosio 48% prosjeka Evropske unije što je najveći procenat u regionu zapadnog Balkana. Eto toliko o krah, ropstvu i slomu na kojima ste danas pokušali da uberete po koji poen.

Uvaženi poslanici, ekonomski model zasnovan na slobodnom i otvorenom tržištu uz punu odgovornost države za preuzete obaveze, a nikako isprazni spiskovi političkih želja u ekonomiji čini Crnu Goru zemljom socijalne pravde. Ipak istorijsko zaostajanje za regionalnim i globalnim tokovima ne ostavlja nam prostor za trošenje vremena i resursa kojima raspolažemo, naročito kada se u aktuelnoj situaciji od marta mjeseca suočavamo sa nezabilježnim fenomenom u novijoj istoriji, kako kaže poslanik Medojević zavjerom velikih. Pitaću ga da mi kaže po imenu i državu i zvaničnika koji učestvuje u ovoj zavjeri da bi mogli da se branimo. Dakle, naročito kada se u aktuelnoj situaciji od marta mjeseca suočavamo sa nezabilježnim fenomenom u novoj istoriji, pandemijom koja je učinila da ovo bude trenutak početka jedne velike globalne krize koja će ostaviti nesagledive posledice na svjetskoj ekonomiji, država upravo na takvim izazovima pokazuje svoju sposobnost da čineći sve što joj na raspolaganju postigne da kriza bude manje razorna za privredu i građane. To je ujedno i razlog da Vlada interveniše mjerama makrostabilizacije kako bi neutralisala pogubne i teške posljedice. Dakle, Vlada je bez odlaganja zajedno sa socijalnim partnerima, privredom, uglednim ekonomistima obavila dijalog koji je bio vezan za tri paketa mjera pružanja podrške privredi, zaposlenima i socijalno ugroženim građanima. Kada ovakva kriza izbije i problem stigne u svaku kuću i na svaki sto, nijedan teorijski model ne može da ga riješi, jer nema istovjetnog primjera u novijoj istoriji. Zbog toga su upravo mjere koje su donijete u prethodnom periodu na svim nivoima upravljanja bile brze i konkretne, zasnovane na potrebi naših građana i naše privrede, a ne na onome što je neko u svom teorijskom radu zapisao. Svjesni smo uloge države i nećemo dopustiti da ovaj ekonomski model preraste u dirigovanu ekonomiju. Naprotiv, sve mjere i instrumente donosimo uvjereni da je državnim intervencionizmom u vanrednim ekonomskim okolnostima potreba privrede, ali i obaveza Vlade. Ona se odgovorno umiješala u privredni život u dijelu smanjenja neizvjesnosti i postepenog vraćanja privrede na stanje koje je bilo prije izbijanja krize. Dakle, cilj svega je pokretanje ekonomske aktivnosti s ograničenim djelovanjem naših mjera koje će vremenom biti

ukinute, a prepuštene slobodnom i otvorenom tržištu, kao i ekonomskom modelu razvoja Crne Gore.

Poslaniče Medojeviću, na početku ste me pitali, mene, ali ste se uglavnom obraćali građanima, da li ima primjera u svijetu da se zabranjuje ulazak ili hapse poslanici, govorili ste o poslanicima, čini mi se, ali reći ću i na to. Nema primjera u svijetu da poslanici nacionalnog parlamenta četiri godine ne ulaze u parlament, a u lokalni ulaze kroz prozor i sporedna vrata. Jedinствен primjer u svijetu. Da li ima primjera hapšenja sveštenika. Ima u svim državama u kojima sveštenici ne poštuju zakon. Imao sam prilike da gledam, na primjer, kako to radi grčka policija i grčka Vlada. Pošto ste stalno na društvenim mrežama pogledajte kako je to radila makedonska Vlada, kako je to radila Rusija. Takođe, poslaniče Medojeviću, nema na svijetu zemlje ili smo jedina zemlja u kojoj crkva i sveštenici ne poštuju državu u kojoj služe, ne poštuju njene zakone, nijesu registrovani, ne plaćaju poreze, ne registruju svoje sveštenike, nijedne države osim ove. Poslaniče Medojeviću, kada to pitanje otvarate počecemo od samog početka, po principu vladavine prava. Ima još nekih drugih pitanja, čekam da ih otvorite u nastavku.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 13:07:23)

Hvala.

Komentar, poslanik Medojević. Izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (24.06.20 13:07:29)

Očekivao sam od premijera da odgovori na pitanje Kluba Demokratskog fronta ko su lica u bijelim majicama u Opštini Budva. Imamo informacije da se radi o potpuno neovlašćenim licima, siledžijama, vašim čuvarima izbornih štabova đe kupujete birače na izborni dan.

Prema tome, niste odgovorili. Vjerovatno da vam je teško da priznate tu činjenicu. Vama je to nebitno. Građani nas gledaju. Rekao sam, 1990. propustili smo da napravimo političke reforme, 1990. godine kada smo trebali da napravimo izbor koje reforme da radimo, izabrali smo najgore. Po međunarodnim stavovima, danas se Crna Gora nalazi blizu bankrota, u dužničkom ropstvu, ima endemsku korupciju, visoki funkcioneri vlasti su u dobrim bliskim kontaktima s narkokartelima. To vam kaže međunarodna zajednica na koju se vi pozivate. Pustite vi tu ispraznu statistiku. Rekao sam vam da je 200.000 građana na ivici ekstremnog siromaštva. Znam da je ova tranzicija donijela vama nekima nenormalni uspjeh u životu. Vi ne biste nikad ni sanjali da ćete biti milioneri, posebno u vrhu Predsjedništva DPS-a, čast izuzecima. Građani, to su milioneri. Oni su primali državnu platu i od državne plate su postali milioneri.

Poštovani građani, ova politika je neke ljude obogatila, a ogroman broj građana osiromašila. Prema tome, kada govorimo o endemskoj korupciji, to se odnosi na vlast, znači na vas, ne odnosi se na nekoga ko nije vršio vlast. Vi to ne možete niti želite da odgovorite. Prema tome, poštovani građani, čuli ste kako ova Vlada želi da rešava politička, pravna i religiozna pitanja. Policijom, nasiljem.

Građani Crne Gore, ukoliko se na izborima 30.08.2020 ne smijeni ova vlast koja

brani svoje opljačkane milione i milijarde, država Crna Gora će biti u problemu. Mi smo uvijek branili manjine. Država je bila u problemu i 90-ih godina kada ste napadali Crnogorce suvereniste, Bošnjake i Albance. Nije mogla da bude, jer, kako kažu borci za ljudska prava sada u Americi "No justice no peace" - ako nema pravde u državi nema ni mira. Ona ne može biti stabilna ako nema pravde, ako nema mira, ako nema demokratije. Nema nijedne države, premijeru, u svijetu koja nema demokratije, a koja je ekonomski razvijena. Nema nijedne države u svijetu koja ima endemsku korupciju, a da nije siromašna. Naravno, ne svi, jedan mali uski krug ljudi je enormno bogat, ali ako kažemo no justice, no peace, izvor svih nestabilnosti u svijetu, pošto pratim tranziciju 30 godina profesionalno jeste socijalna nejednakost. Čuli ste danas našeg kolegu iz Budve da sinovi ministara troše po pet, šest hiljada za jednu noć. Odakle? Radi u vojnoobavještajnoj službi, otac mu ministar. Kako s 2.000 eura može svaku noć u Budvi da potroši 5.000 eura? To ljudi znaju.

Prema tome, treba da se odredite, građani Crne Gore. Ova struktura je spremna da za očuvanje svoje vlasti izazove rat u Crnoj Gori. Ova garnitura je 1998. godine podijela stotinu automatskih pušaka iz magacina koji je dužio neki Ivanović, čiji je sin sada pomoćnik ministra odbrane, a obuku za pucanje na narod je vršio državni tužilac Keković koji je govorio - pucajte prvo u noge. Te se puške nikad nisu vratile u magacine. Jedna od tih pušaka je posle upotrijebljena za ubistvo Duška Jovanovića. Jedna od tih pušaka koja je podijeljena 1998. godine patriotama, licima iz kriminalnog miljea je upotrijebljena za ubistvo Duška Jovanovića. Na njemu je bio onaj piljak, čini mi se, oznaka. E, vi sada želite policijom, Tajnom policijom, kriminalcima u bijelim majicama da odbranite Crnu Goru.

Mi vas pozivamo još jednom, vas, to nije dobar put. Mi smo za normalno rješenje krize, političko rješenje, mi smo da se crkva tretira onako kako Ustav kaže, da je odvojena od države, da vi na partijskom kongresu ne osnivate crkve jer su to samo komunisti radili. To se ne radi ako ste demokrate i Evropljani. Ostavite crkvu svom kanonskom uređenju, dajte da se dogovorimo oko fer izbora. Ako treba ekonomska katastrofa koja nas čeka, džaba vam statistika. Vi milijardu manje imate, zato ste 30. avgusta zakazali izbore jer nećete da kažete vašim ljudima koji ste zapošljavali po principu jedan čovjek četiri glasa da ćete trećinu da otpustite po zahtjevu MMF-a, da ćete da smanjite plate, smanjite penzije, to nećete da kažete. To je neminovnost. Znači, već danas rebalans budžeta nije aktuelan. Već bi danas trebalo da bude na sjednici rebalans budžeta, s novim procjenama pada prihoda od turizma.

Poštovani građani Crne Gore, ne obraćam se ovdje premijeru, zato sam rekao vama se obraćam, mi smo naše političke razlike, dobro, iz elementarnog poštovanja, vi ste moj premijer, meni je muka, meni je neprijatno i sramota je šta radi ta Vlada, ali vi ste moj premijer i zato se borim da vas promijenimo jer ovo je država Crna Gora, mi ovu državu volimo i borimo se za nju. Vi ste je doveli na koljena. Hoćete nasiljem i policijom da rješavate vjerska, politička i pravna pitanja. To ne ide tako. Hoćete kroz koronu, rekao sam kakva je svjetska manipulacija. Kakve ćemo imati izbore ako će partijsko tijelo NKT svakih sedam dana da usvaja neka pravila. Ne može okupljanje, ne može ovo, policijski čas, imate dobrovoljaca da se javljaju koji će biti zaraženi. Kakvi su to izbori.

Prema tome, građani Crne Gore, oni su blizu padu. Jedinstvo opozicije, uz otpor naroda, uz jedan jasan znak da svi mi koji se borimo protiv DPS-a smo iskrene i istinske patriote Crne Gore. Ne želimo loše nikome, ali upozoravamo nemojte silom i nasiljem kao

u Budvi da rješavate probleme koji su nagomilani, duboki. Hoćete da iščupate pravoslavne korijene iz tradicije ovoga naroda. To je nemoguće. Politički, ljudski, ako hoćete crnogorski odgovorno. Građani Crne Gore, Vlada neće dijalog, ona hoće nasilje. Mi želimo da spasimo ovu državu. Vama se obraćam, 30.08. masovno, moram reći za DF, ali i za opoziciju. Jer, Crna Gora i DPS u istom vremenskom intervalu ne mogu opstati.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 13:14:27)

Hvala vam.

Znači, svi se zajedno radujemo 30. avgustu.

Predsjednik Vlade, odgovor na komentar. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 13:14:40)

... 44% kao što je bilo u susjednoj državi, gdje je Medojević bio aktivan akter političkog procesa.

Poslaniče Medojeviću, ja sam vas slušao, ponekad vam nešto i dobacio, ali konkretno ne ovako.

Dakle, nekoliko važnih stvari. U Crnoj Gori nikada nije bilo građanskog rata i sukoba u njenoj novijoj historiji, a politički teških trenutaka je bilo, a i ovakvih poruka vrlo često koje vi saopštavate, da će se Crna Gora raspasti, da će se Crna Gora podijeliti, da će se Crna Gora posvađati, da će se formirati autonomne pokrajine od Berana do Grblja. Znači, govorim o politici, govorim o onome što ste rekli. Dakle, takvih poruka je bilo dosta, takvih poruka je bilo u susret referendumu i mnogo puta nakon toga, a Crna Gora je iz svake te situacije izašla jača, sa većim nivoom demokratije i sloboda i boljim životom ljudi. Dakle, ova vaša priča da će 30.avgusta se desiti nešto strašno ili da ova vlast priprema nešto strašno je besmislica kao i svaka druga vaša u posljednje vrijeme, politička. (Govor iz klupe) Reći ću vam na kraju.

Poslaniče Medojeviću, besmislica kao i svaka vaša. Ja vam sada kažem, ako pobijedite na tim izborima ja ću vam prvi čestitati i doći ću u vaš poslanički klub da vam čestitam, poslaniče Medojeviću. Prema tome, ne pričajte, ne mutite bistru vodu, Medojeviću, nego se pripremajte za izbore, ako pobijedite na njima pobijedili ste i preuzećete odgovornost za državu. Što se tiče mene i moje politike, mi ćemo se truditi da vam ne damo priliku demokratski i politički za to. Prema tome ne pregonite, kao i svaki put. (Upadica)

Medojeviću, kada vać govorite o paćeničkom životu i o ljudima, o velikim privilegijama sa ove strane, ja ne vjerujem da vi spadate u tu grupu siromašnih i obespravljenih u ovoj državi, već privilegovanih i bogatih u ovoj zemlji, sa značajnim bogatstvom. Ja vam ne zamjeram, nego vam čestitam na tome jer ste do toga došli, vjerujem, na zakonit način. Mi smo komšije, Medojeviću, znamo se dugo, komšije smo po kraju, komšije smo po rođenju, komšije smo po stanovanju, Crna Gora je mala. Nemojte govoriti u ime obespravljenih jer vi niste obespravljen nego privilegovan u ovoj zemlji. Privilegovan zbog toga što možete ovako da pričate i da vrijeđate i da podstičete.

Ovdje, u ovom parlamentu su napadnuti ovi poslanici, poslanici moje političke orijentacije. To je poziv na sukob, kada napadate svoje kolege, kada vrijeđate svoje kolege, kada im dirate u najtanje porodične vrijednosti. To je opasno u Crnoj Gori, a ne glasovi u Crnoj Gori. (Govor iz klupa) Nije tačno, poslaniče Medojeviću, nije tačno.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 13:18:28)

Kolege, ja mislim da je elementarno da odslušate odgovor.
(Govor iz klupa)

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 13:19:14)

Postavite pitanje sledeće pa ću odgovoriti.
(Poslanik Milan Knežević govori s mjesta)

Zna se kad su moji hapšeni u mojoj kući, davno. Vi ste se igrali kamiona u pijesku kad su moji hapšeni u kući, i to je za ljude, nego vi ste nezreli politički. Nijeste vi privilegovani građanin. Čekam poslanika Medojevića da se vrati.

Poslaniče Medojeviću, govorili ste o pogrešnoj ekonomskoj politici, njenom kolapsu, pogrešnoj ekonomskoj strategiji, a sami ste govorili i sami ste rekli da ste pisali Ustav i doprinosili rješenjima i kad je u pitanju ekonomija i njena orijentacija. Istovremeno ste govorili da ste učestvovali u ekspertizama u pripremi ekonomskog programa ove države, naravno u nekom drugom političkom bloku, a promijenili ste ih više. Bili ste liberal, pa SDP, pa PzP, sada DF. Dakle, učestvovali ste u kreiranju ekonomskog programa ove zemlje vi, ja samo u poslednje četiri godine. Dakle, ako imamo strukturne probleme u našoj ekonomiji, poslaniče Medojeviću, vi ste direktno odgovorni za to, jer je vaše neznanje i vaša zabluda doprinijela tome, jer ste u svemu ovome učestvovali.

Na kraju, iako je poslanik Radunović izašao, provjerio sam, tamo je legalno privatno obezbjeđenje iz Nikšića, firma koja je registrovana da pruži uslugu obezbjeđenja. Zvao ih je predsjednik opštine i potpisao ugovor sa njima. Raskinut je ugovor sa obezbjeđenjem, potpisan sa ovim ...(Ometaju govornika)

Znate da nije nadležnost predsjednika Vlade i Vlade ko vrši obezbjeđenje po Crnoj Gori. Ja ispadam korektan. Hoćete li me pustiti da završim?

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 13:20:55)

Poslaniče Radunoviću, ovdje je komunikacija između poslanika koji je postavio pitanje dominantno, to je poslanik Medojević, i premijera. Ja vas sada molim da dopustite da se ovo pitanje postavi i odgovori na način elementarno pristojan, a kasnije ćemo nastaviti. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 13:21:18)

Predsjedniče, ja ispadam korektan i sa poštovanjem prema poslaniku Radunoviću, ali ne mogu da mu odgovorim od glasova iz njihovog kluba. Ne znam o čemu se radi. Ja na to pitanje i ne treba da odgovaram. Nije nadležnost predsjednika Vlade gdje koje privatno obezbjeđenje radi od Rožaja do Herceg Novog, ali zbog toga što je gospodin Radunović poslanik i čak mi je rekao da mogu to da provjerim i zamolio me da to provjerim i ja pitao i saopštio. Dakle, privatno obezbjeđenje, nikšićko, ne znam kako se zove agencija, da sada ne lupim, koju je angažovao aktuelni predsjednik opštine, potpisao ugovor sa njima. Izvolite provjerite.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 13:22:00)

Hvala vam.

Sada prelazimo na sledeće pitanje. Ima riječ poslanik Raško Konjević.

Ko želi proceduru?

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (24.06.20 13:22:14)

Premijer Marković je saopštio za govornicom da je u nekoj susjednoj državi izlaznost na izborima bila 44% i da je kolega Medojević učestvovao u kampanji u nekoj susjednoj državi. S obzirom da je to došlo iz usta predsjednika Vlade, a znamo da su izbori prije nekoliko dana završeni u Republici Srbiji i da izlaznost nije ona o kojoj govori premijer Marković, smatram da je zbog javnosti ne samo crnogorske nego i regionalne i međunarodne veoma važno da premijer Marković saopšti na koju je to državu mislio i da potkrijepi dokazima koji je to funkcioner, član Demokratskog fronta, učestvovao u izborima u Republici Srbiji, a posebno jer je mislio na Nebojšu Medojevića. Ovo je, gospodine Brajoviću, ovo je ozbiljna optužba koju je saopštio premijer Marković vezano za izlaznost u Republici Srbiji, tj. za konačnu izlaznost.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 13:23:26)

Hvala vam.

Ovo je pokušaj da ukažete da nisu precizni podaci koje je saopštio premijer a nije proceduralna intervencija. Ja ovdje neću pozivati da niko odgovara na ta pitanja, vi možete politički nastaviti vašu komunikaciju.

Sada pitanje postavlja poslanik Raško Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (24.06.20 13:23:49)

Poštovani predsjedniče Parlamenta, poštovani građani, predsjedniče Vlade i članovi Vlade,

Mi smo 04.05.2020.godine uputili javnu inicijativu vašem potpredsjedniku

gospodinu Simoviću, zatim smo 28.05.2020. postavili poslaničko pitanje takođe potpredsjedniku Vlade gospodinu Simoviću, onda smo 10.06.2020. godine takođe na istu temu poslali javnu inicijativu gospodinu Simoviću. Vi maloprije rekoste da Vlada želi da radi otvoreno i nećete vjerovati, osim na poslaničko pitanje nijesmo ni na jednu inicijativu dobili odgovor i onda nema nam druge nego da pitamo vas.

Da li je Vlada razmatrala problematiku kompanija u većinskom državnom vlasništvu koje poslednjih godina bilježe negativne rezultate i gomilaju poreske i druge dugove? Da li je nadležno Ministarstvo vršilo nadzor u dijelu sprovođenja Zakona o zaradama u javnom sektoru u tim kompanijama? Da li ocjenjujete opravdanim ili se slažete sa osudom javnosti da menadžeri u tim kompanijama koji su ili milionski gubitaši ili poreski dužnici, imaju neprimjereno visoke zarade od više hiljada eura i da li je time prekršen zakon, i da li mislite, predsjedniče Markoviću, da zakon treba da važi i za te kompanije, odnosno za te izvršne menadžere?

Ja ću vas kao i potpredsjednika Vlade gospodina Simovića posjetiti na član 2 Zakona o zaradama u javnom sektoru koji u svom stavu 5 govori da privredna društva u većinskom vlasništvu su obveznici ovog zakona. Podsjetiću vas na član 41 koji govori o izuzećima, a izuzeta ne mogu biti preduzeća koja ostvaruju gubitke i koja su poreski dužnici i podsjetiću vas na član 45 gdje Vlada ima obavezu da daje saglasnost na zarade u takvim kompanijama. Ne bi, predsjedniče Vlade, bilo prvi put da zakon važi za nekoga, a da za drugoga ne važi samo zato što je taj drugi privilegovan ili ne daj bože blizak Demokratskoj partiji socijalista.

Predsjedniče Vlade, vaša vlada, a vi ste upravo rekli da ste za njenu ekonomsku politiku odgovorni u poslednje četiri godine, pri kraju je mandata kao i ovaj saziv Parlamenta. Uvijek je na krajevima mandata prilika da se podsjetimo šta je to Vlada, ili šta je to Parlament, u ovom slučaju Vlada uradila u tom mandatnom periodu. Ono što građane najviše interesuje sigurno je njihov životni standard. Ja ću vas podsjetiti da u ove četiri godine minimalna crnogorska penzija je najmanja u regionu. Minimalna zarada takođe, prosječna zarada je porasla sa 511 na 522 eura, stopa nezaposlenosti, predsjedniče Vlade, je među najvećim u regionu, nezaposlenost je sada negdje oko 43.000 ljudi. Kraj mandata obično ukazuje i na potrebu da se uporedimo sa regionom. Vlada Hrvatske je u svom mandatu, koji se negdje poklapa sa mandatom crnogorske Vlade, povećala minimalnu zaradu za 106, a prosječnu platu za 160 eura. U Rumuniji je prosječna plata takođe uvećana, dok su plate ljekara 2.700 eura, medicinskih sestara 1.000 eura. Vlade mnogih zemalja su uradile značajne napore da smanje poreze i doprinose za svoje poslodavce, u Crnoj Gori su porezi i doprinosi poslodavcima među najvećim u regionu.

Da li, predsjedniče Vlade, smatrate da prosječna zarada koja je u Crnoj Gori porasla s 511 na 522 eura može za rezultat da ima poboljšanje životnog standarda građana ako prema zvaničnim podacima Poreske uprave od 157.000 zaposlenih na kraju 2019. godine njih 90.000 prima zaradu do 400 eura?

Predsjedniče Vlade, četiri godine smo negdje pokušavali da utičemo, čak ste i vi u jednom trenutku iskazali spremnost, a sada je ta tema aktuelna, da se ispravi jedna diskriminacija i nepravda koja je učinjena u ovom parlamentu jula 2016.godine, pa vas pitam zašto Vlada nije predložila izmjenu Zakona o PDV-u u dijelu da nemamo dvije stope za istu uslugu, a da niža stopa od 7% bude samo za one hotelijere koji su privilegovani?

Predsjedniče Vlade, sada ću vam naspram podataka iz 2018.godine saopštiti kako

taj privilegovani status znači. Prema podacima iz 2018.godine, to su podaci koje sam zvanične uspio posljednje da nađem, oko 7% hotela - pod hotelima podrazumijevam i hotel i mali hotel i garni hotel - naplaćuje PDV od 7%, a u tih 7% hotela ima 7% smještajnih jedinica. Ostalih skoro 4.000 ugostitelja koji su nesumnjiva većina naplaćuju PDV po 21%. Nama je potrebno četiri godine da izmijenimo elementarnu diskriminaciju. Predsjedniče Vlade, od ovih hotela 2/3 vlasnici tih hotela su slovom i brojem četiti čovjeka, slovom i brojem četiri čovjeka. Nema nikakvo ekonomsko opravdanje. Ja znam da se vi slažete, jer ste barem takvu izjavu dali. Nema nikakvog opravdanja što biste vi rekli, pošto mi negirate da se slažete, što biste vi rekli, da kafa u Šavniku, citiram vas negdje iz decembra 2018.godine, naplaćuje se po stopi PDV-a od 21% a da se kafa u Budvi u nekom od ovih hotela naplaćuje po stopi od 7%. Ovo su primjeri, predsjedniče Vlade, koji mislim da negdje ukazuju, s pravom, i to sam vam u prvom dijelu pitanja direktnije postavio, da jedna vrsta bahatosti u ponašanju koja je prisutna kod pojedinih struktura iritira ljude do mjere da počinju da sumnjaju u odeđenu vrstu ustavnih odredbi, a neke ste od njih vi citirali danas. U članu 1 tog Ustava na koji ste se i vi pozvali, stoji: "Crna Gora je država socijalne pravde". Kroz ovakvih nekoliko primjera teško da zajednički možemo zaključiti da je Crna Gora država socijalne pravde. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 13:31:40)

Predsjednik Vlade ima riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 13:31:51)

Vi ste, poslaniče Konjeviću, postavili više pitanja u jednom pitanju. Ne znam je li to poslovnički. Trebalo bi puno više vremena i da ih priprelim, naravno na njih odgovorim, ali sam i mimo toga anticipirao vaša pitanja i prije nego što sam ih dobio, naravno i teme o kojima ćete govoriti, ali čak sam se i kladio sa potpredsjednikom Simovićem da ćete ga pomenuti najmanje tri puta dok se budete obraćali meni, ali izgleda izgubio sam opkladu, jer je to bilo četiri ili pet puta.

Znam da je ovo za vas interesantna tema i u ovom trenutku i zaista to poštujem i uvažavam, a istovremeno znam da je ova tema podložna svakako interpretaciji predizbornoj u predizbornom vremenu, ali ne kažem da u konkretnim primjerima državnih preduzeća o kojima ste govorili i platama njihovih direktora za to nema osnova. I sam cijenim da su određene zarade menadžera u kompanijama u većinskom državnom vlasništvu nepristojno visoke za prilike u kojima živimo, bez zalažanja u opravdanost i utemeljenost u pogledu ostvarenih bilansa, a vjerujem da će taj kriterijum biti brzo razmatran na Vladi. Iako se nije tako moglo zaključiti iz načina vašeg izalganja, u konkretnom imamo približne poglede. Da budem direktan, zakon mora biti jednak za sve, insistiraću da menadžeri kompanija pripreme akte o zaradama zaposlenih u skladu sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru.

S druge strane ne mogu da dopustim da izdvojeni slučajevi budu reper za cijeli sistem, kako vi to želite predstaviti, i da prećutimo činjenicu da se sa značajnim brojem preduzeća upravlja domaćinski na način koji može poslužiti za primjer. Ti ljudi su

praktično nedužno osuđeni, tu moramo biti poštteni. Nije svaki direktor isti kao što nije ni svaki poslanik isti, to znamo vi i ja. Na svu sreću svaka od pozicija na kojima se nalazimo podložna je promjenama.

U odnosu na drugi dio vašeg interesovanja koji je faktički politička varijacija vaših ranijih pitanja o kojima smo nekoliko puta govorili, moram primijetiti jednu pozitivnu stvar. Na početku mandata uporedili ste Crnu Goru sa regionom, a danas nas upoređujete sa državama članicama Evropske unije. To je fakat i napredak, poslaniče Konjeviću. Primjećujem da ipak govorimo o rastu prosječne plate, ne o smanjenju i stagnaciji, govorimo o zaposlenima i rastu zaposlenosti, a ne o nezaposlenosti. Postoji određeni progres i dobro je da ga čak i vi registrujete. Siguran sam, da ste i sami umjeli i mogli bolje uraditi, uradili biste to za vrijeme dok ste bili u izvršnoj vlasti, ali mnogo je komfornije voditi, tačnije ne voditi već zagovarati politiku iz udobnosti opozicione fotelje.

Kada me već pitate za kašnjenje u našim odlukama u finansijskom sektoru, sjećam se, poslaniče Konjeviću, vaše konzervativnog stava kao bivšeg ministra finansija na sve zahtjeve koji su dolazili iz privrede, kao što i sadašnji ministar finansija u mojoj vladi takođe ima konzervativan stav i veliki oprez zbog ukupne slike očuvanja finansijske stabilnosti i ekonomije u cjelini. Ako bih se sjećao rekao bih da ste vi bili tada konzervativniji jer niste udovoljavali zahtjevima za razliku od ministra Radunovića koji to često radi, pa čak i kad ne dobije moju saglasnost. Siguran sam da ste i sami, kao što sam rekao, umjeli i mogli bolje. Kada već pominjete opterećenje za poslodavce dozvolite da podsjetim da Vlada u kontinuitetu pokazuje spremnost da umanjí poreska opterećenja po osnovu rada. Samo tokom 2019. godine Vlada je predložila značajne izmjene poreskih propisa koji dokazuju ovu tvrdnju.

Slušajte me, poslaniče Konjeviću, nećete naći papire, dobiti podatke u međuvremenu, slušajte, mnogo su jaki moji argumenti.

Naime, krajem 2019. godine izvršeno je potpuno ukidanje tzv. krizne stope poreza na dohodak fizičkih lica, te se dohodak fizičkih lica u Crnoj Gori oporezuje po jednoj od nižih stopa u Evropi od 9%. Mi čak mislimo ili ja mislim da treba da bude i niža i da čak dio smanjene stope poreza na dobit treba da ide u reinvestiranje. Takođe, tokom 2019. godine izvršeno je umanjjenje stope doprinosa za zdravstveno osiguranje na teret poslodavca za dva procentna poena, te je, između ostalog, učešće poreza i doprinosa u bruto iznosu umanjeno na oko 39%.

Kada su u pitanju izmjene dva zakonska rješenja o kojima ste govorili - Zakon o porezu na dodatu vrijednost i Zakon o penzijsko invalidskom osiguranju - mislim da ste svjesni da je riječ o vrlo kompleksnim pitanjima koje je, opet kažem, mnogo komfornije komentarisati iz vašeg ugla. Lično sam insistirao da taj zakon, Zakon o porezu na dodatu vrijednost, imamo prije, ali poštujem stav resora, stav mog resora. Nemam, kao što sam rekao, taj komfor da samo komentarišem već moram donositi i odluke od kojih zavisi ekonomski život u Crnoj Gori. Po pitanju poreskih politika i po pitanju penzijskih prava Vlada blisko saraduje sa domaćim inostranim partnerima kako bi predložena rešenja bila u skladu sa međunarodnim standardima i održiva na duži rok. Dakle, ne da posežemo za populističkim rješenjima, to je najlakše, već da tražimo ona koja će dati najbolje rezultate sa najmanje negativnih efekata.

Ono što takođe želim da istaknem to je da gotovo nema dana da u Vladi ne vodimo razgovor sa udruženjima poslodavaca i sindikatima. Juče smo, na primjer, imali sastanak sa predsjedništvom Privredne komore. Pozivam ih neka kažu da li su ikada do sada imali

ovako otvoren pristup od strane Vlade, da li se ikada sarađivalo ovako blisko kao sada. Mi u Vladi nijesmo ni slijepi, ni gluvi na zahtjeve poslovne zajednice kako to pokušavate da predstavite. Pokazala je to i situacija sa korona virusom. Svi su mogli da vide kako je privreda pritekla u pomoć u najtežim momentima i kako je Vlada pružila ruku onom dijelu privrede koji je najdirektnije i najviše osjetio posljedice. Opet na tom planu svakodnevno komuniciramo i zajednički tražimo modele za oporavak ekonomije. Samo na taj način ako radimo, a ne ako samo govorimo o tome možemo doprinijeti i povećanju standarda naših građana i boljem kvalitetu života. Istini za volju, cijenim da smo u uslovima opstrukcije kakvu smo imali sve vrijeme ovog mandata nije je, dugo sam u politici, u Crnoj Gori ovakve opstrukcije odavno bilo institucionalne za realizacije ključnih strateških politika na svakom koraku. Uspjeli smo da održimo ispravan kurs i odličan trend i da ćemo zajedno sa svima koji misle dobro Crnoj Gori njenim građanima nastaviti putem socioekonomskog napretka za dobro svakog pojedinca i svake porodice. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 13:39:21)

Hvala vam.
Poslanik Konjević, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (24.06.20 13:39:30)

Predsjedniče Vlade,

Opet ću da se poslužim jednom vašom polurečenicom koju ste rekli onako kroz smijeh - jaki su vam argumenti. Jesu, taman kao nivo rasta zarade u Crnoj Gori, prosječne, u zadnje tri godine. Znae kolko je realno rasla zarada u Crnoj Gori u protekle tri godine? Bila je u minusu, jer sa 511 na 522 to vam je 2% nominalno, kad uvrstite inflaciju to vam je minus.

Sad da vam ja kažem za region pošto ste rekli da je dobro što se pozivam na Evropsku uniju, a ne na region. Ja vam samo nisam saopštio podatke, evo prvo region. Hrvatska 2016. godine, zvanični statistički podaci, ne sumnjate, 742 eura, kraj 2019. godine 901 euro rast 21, ali je i region, predsjedniče Vlade. Srbija, zvaničan podatak - 401 2016. godine, 508, rast 26%. Mađarska rast 38% za tri godine, Slovačka rast 17% za tri godine, Poljska rast 18% za tri godine, Češka rast 21%.

Momci, ako imate nešto da pitate, vi mladi iz DPS-a, javite se, nemojte da dobacujete. Imate priliku da pitate premijera, pa se oštrite kad vam dođe vrijeme. Ja se obraćam vama, ali kad dobacuju moji prijatelji. Izvinjavam se na ovo momci.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 13:41:12)

Bez dobacivanja, kolege poslanici.
Kolega Konjeviću, nastavite.

RAŠKO KONJEVIĆ (24.06.20 13:41:17)

Znači, predsjedniče Vlade ovo su podaci o rezultatu ekonomske politike nekih od zemalja regiona i nekih od zemalja Evropske unije. Rezultanta svake uspješne ekonomske politike Vlade jeste njen životni standard. Mi smo se tri godine ovdje neslagali u tome zašto rast bruto društvenog proizvoda koji je bio visok, saglasan sam sa tim, nije rezultirao povećanjem životnog standarda, odnosno rastom zarada.

Vi ste, predsjedniče Vlade, rekli da oko ovog prvog pitanja, nisam ja, evo peti put da ga pomenem, potpredsjednika Simovića pominjao da bih ga sad nešto politički na bilo koji način dezavuisao. Pominjao sam ga zbog toga što se zakon krši u njegovom resoru, a predsjednik Vlade kaže da zakon treba da važi jednako za sve, a ja vam kažam, predsjedniče Vlade, da zakon ne važi jednako za sve jer po Zakonu o zaradama u javnom sektoru obaveza je Vlade ukoliko preduzeće u većinskom državnom vlasništvu ostvaruje gubitke ili ima poreski dug da Vlada mu daje saglasnost na zaradu izvršnim menadžerima. Drago mi je što smo se složili da su te zarade neprimjereno velike, ali ja i vi o ovome imamo približne poglede, kako vi kažete, ali imamo različito ponašanje. Ne znam šta je prepreka da to što imamo približne poglede da su neprimjereno velike zarade se primijeni zakon jer vi kažete da treba da važi jednako za sve. To je samo moj imput sa ove strane, jer ugao poslanika u crnogorskom Parlamentu i ustavna nadležnost Parlamenta jeste da vrši nadzornu i kontrolnu ulogu nad radom Vlade. Ja ne bih ovo vas pitao da sam od vašeg potpredsjednika dobio odgovor u ovih mjesec dana. Ne bih vas maltretirao sa ovom temom, nije ona prijatna, ali očigledno svi u Vladi su je izbjegli da bi vama ispostavili fakturu na ovom Premijerskom satu.

Kada govorimo o opterećenju na poslodavce, jednak zahtjev o smanjenju opterećenja prema poslodavcima, govorim o troškovima rada, ima i Privredna pomora i Upravni odbor poslodavaca sa kojima ste juče rezgovarali Socijaldemokratska partija. Ja ne kažem da su ti ljudi sa kojima ste juče razgovarali u SDP-u, ali jednako razmišljamo na tu temu što je već napredak u tom dijelu. Prema tome, smanjenje troškova rada je važno da bismo relaksirali i stvorili bolji biznis ambijent koji bi obezbijedio širu poresku bazu, a kroz širu poresku bazu uvećanje prihoda. Dakle, ne može se pod ovakvim opterećenjem voditi biznis. Vi ste jednom prilikom rekli da pod ovakvim opterećenjem nemoguće je ostvariti profit i slažem se sa vama.

Treće, oko ovog diskriminatorskog zakona o PDV-u. Pratim vaš politički rad i negdje znam da u Vladi imate više nego dovoljno, da se izrazim tako, autoriteta ako za nešto date nalog da vam treba godina i po dana da se izmjeni jedna ili dvije zakonske odredbe. Jedna ili dvije zakonske odredbe, jer vam ponavljam predsjedniče Vlade, svega sedam posto hotela u cijeloj Crnoj Gori, sedam posto ima ovu privilegiju da naplaćuje PDV po stopi od sedam posto, svega sedam posto. U njima je svega sedam posto smještajnih jedinica prema podacima iz 2018.godine, a ugostiteljskih objekata u cijeloj Crnoj Gori ja mislim da je bio, podatak prije dvije godine, preko tri i po hiljade.

Upravo bi sada bio momentar da Vlada kroz dvije stvari, kroz smanjenje PDV-a ugostiteljima, dakle za ovaj dio hrane, pića itd i kroz - nešto Vlada radi čuo sam ministra finansija i mi smo predlagali - garantnu šemu da se daju jeftini krediti da ti ljudi u turizmu vide neku nadu, dakle vide nadu kroz dva osnova. Jednu da Vlada kaže okej, smanjujemo vam PDV, to će biti narednih godina, možete kalkulirati svoj biznis u perspektivi ako danas imate gubitak. Podatak jedan, predsjedniče Vlade, provjerite ga. Jedan od

objekata na Lovćenu ugostiteljski u ovo doba prošle godine imao je prihod od 47 hiljada eura, ove godine je taj prihod 470 eura. Prema tome, ako ne podržimo turističku privredu, mi predložimo jedan drugi model, dakle bojim se da nećemo imati samo problem 2020.godine, nego i 2021.godine, jer to treba preživjeti.

Prema tome, ako naša privreda ne vidi u naredne četiri godine jasnu mapu puta kakvi će biti uslovi za njeno poslovanje, mi ćemo se vrlo teško oporaviti od ove krize koja je danas prisutna i koja će trajati bojim se ne samo do kraja ove godine, nego imati svoj nastavak 2021.godine. Prema tome, kako god... Završavam sa ovom rečenicom i zahvaljujem.

Kako god se izbori završili, zbog građana i zbog privrede neka nova Vlada koja se bude formirala ona mora da ima jasnu mapu puta i u poreskoj i u svakoj drugoj politici kako bi ljudi znali ambijent u kojem mogu da posluju. Zahvaljujem.

IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 13:47:29)

Predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 13:47:35)

Gospodin Konjević kada meni postavlja pitanje kao da dolazi iz nekog studijskog programa u Sjedinjenim Američkim Državama, Velikoj Britaniji i opijen soliterima i sjajem onda se razočara kakva je to Crna Gora, kakva je njena ekonomska politika i da li je to moglo biti bolje.

Gospodine Konjeviću, kada govorimo o ovim stvarima moramo da polazimo od onoga što su naši realni uslovi i okolnosti u kojima se obezbjeđuje normalan razvoj i napredak društva. Nijedna zemlja od ovih koje ste vi pobrojali, liše Hrvatske, nije prošla ono što je prošla Crna Gora i druge zemlje u ovom regionu. To nije bilo prije 150 ili 200 godina, nego prije 15 - 20 godina, ovdje nije bilo ne samo ekonomskog života i razvoja, ovdje se nije razmišljalo o PDV-u nego o bunkerima, oružju, žrtvama, brojale su se žrtve na stotine hiljada. Nije bilo ekonomije, prije toga su bile sankcije, sjećam se, dakle to je sve dramatično uticalo ne na razvoj i valorizaciju resursa, nego očuvanje resursa koji su mogli da doprinesu razvoju. Ako neko ko se bavi realnom politikom i ekonomijom mora da pođe sa osnove sa koje smo krenuli - Slovačka i Češka znate kada su završile svoje probleme i političke i državne, pa i ekonomske - i kada se uzmu podaci od referendumu 2006.godine kada smo ipak, većina u Crnoj Gori, definisali kojim putem i na koji način treba da se razvija Crna Gora, ipak imamo progres, ipak imamo rezultate. Naravno, daleko od toga da su oni zadovoljavajući i da su na nivou potrebe današnjeg građanina. Ne, ne odgovaraju toj potrebi. Zbog toga smo mi u programu ekonomske politike u ove četiri godine se fokusirali na razvoj onih segmenata koji treba da omoguće valorizaciju resursa. Pa ne možete razvijati zemlju ako nemate puteve, ne možete razvijati zemlju ako nemate prugu, ne možete razvijati zemlju ako nemate razvijene aerodrome, ne možete razvijati zemlju ako nemate energetska infrastrukturu, a da ne govorimo o digitalnoj i drugoj. To je sve novac, gospodine Konjeviću, sve ozbiljan novac, ne može Crna Gora blistati u svojoj ekonomskoj ekspanziji, ako oko 54% onih koji dolaze u Crnu

Goru dolaze samo avionom. Ako treba da odemo do Bosne i Hercegovine koliko nam treba sati, kako mogu robe da idu preko Šćepan Polja i Foče itd, to su sve ograničavanja. Mi smo uložili novac da Crnu Goru razvijamo u smislu infrastrukture, da je povezujemo sa našim okruženjem, da je povezujemo sa Evropom, a na taj način podstičemo i potencijal za valorizaciju naših resursa. E u tome se mi razlikujemo. Mi ne možemo iz ove kože, vi ste bili nekad u našoj koži i ne sjećam se tako dobrih cifara, vrlo uticajan ste bili zvaničnik u našoj koži. Ja vas ne kritikujem zbog toga što znam da su bile teške okolnosti, da ste se vi tada trudili, ja sam fer u odnosu na vas. Zbog toga što meni nije bitno da li ću ja imati 0,1% više na sledećim izborima ako u Crnoj Gori se živi pet posto lošije, e u tome se mi razlikujemo. Vi govorite to o 0,1% glasova, a ja govorim o 0,5% boljeg standarda u zemlji, samo se tu razlikujemo. Na kraju, potpredsjednik Simović je rekao da ćete mene pomenuti šest puta, pomenuli ste me osam puta. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 13:51:27)

Dobro.

Sad će potpredsjednik Genci Nimanbegu postaviti pitanje. Izvolite, kolega.

GENCI NIMANBEGU (24.06.20 13:51:39)

(Simultani prevod sa albanskog jezika)

Hvala, predsjedniče Brajoviću.

Poštovani predsjedniče Vlade Markoviću, poštovane gospođe poslanici i gospodo poslanici, u skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, kao ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Bošnjачke stranke, Albanci odlučno, Forca, DUA i Albanska artenativa i HGI upućujem vam sledeće pitanje:

Poštovani predsjedniče Vlade Markoviću, kako ste zadovoljni radom i rezultatima Vlade koju vodite u cijelom vašem mandatu, od formiranja 28. novembra 2016.godine do danas na polju unapređenja prava i položaja manjinskih naroda u sprovođenju Ustavnih odredbi iz člana 79 Ustava Crne Gore? Da li ocenjujete da ste napravili iskorak u ispunjenju tih Ustavom zagarantovanih prava, osobito onih iz nadležnosti Vlade? Koja su ključna područja djelovanja na koje se mora svaka buduća Vlada Crne Gore fokusirati u narednom periodu da bi unaprijedila položaj manjinskih naroda?

Poštovani predsjedniče Vlade, prilika je da napravimo presjek stanja i dostignuća u ovom mandatu. Da posjetim kako nas poslanike tako i vas u Vladi, a pored svega javnost i građane Crne Gore, na Ustavnu obavezu iz poglavlja Posebna manjinska prava, zaštita identiteta član 79 - Pripadnicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica jemče se prava i slobode koji mogu koristiti pojedinačno i u zajednici sa drugima: 1) na izražavanje, čuvanje, razvijanje i javno ispoljavanje nacionalne, etničke, kulturne i vjerske posebnosti, 2) na izbor, upotrebu, javno isticanje nacionalnih simbola i obilježavanje nacionalnih praznika, 3) na upotrebu svog jezika i pismo u privatnoj, javnoj i službenoj upotrebi, 4) na školovanje na svom jeziku i pismo u državnim ustanovama i da nastavni programi obuhvataju istoriju i kulturu pripadnika manjinskih naroda i drugih

manjinskih nacionalnih zajednica, 5) da u sredinama sa značajnim učešćem u stanovništvu organi lokalne samouprave, državni i sudski organi vode postupak na jeziku manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica. Da osnivaju prosvjetna, kulturna i vjerska udruženja uz materijalnu pomoć ... da sopstveno ime i prezime upisuju i koriste na svom jeziku i pismu u službenim ispravama, da u sredinama sa značajnim učešćem u stanovništvu tradicionalni i lokalni nazivi, imena ulica i naselja, kao i topografske oznake budu ispisani i na jeziku manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, na autentičnu zastupljenost u Skupštini Crne Gore i skupštinama jedinica lokalne samouprave u kojima čine značajan dio stanovništva shodno principu afirmativne akcije, na srazmjernu zastupljenost u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave, na informisanje na svom jeziku, da uspostavljaju i održavaju kontakte s građanima i udruženjima van Crne Gore s kojima imaju zajedničko nacionalno i etničko porijeklo, kulturno-istorijsko nasleđe kao i vjersko ubjeđenje, na osnivanje savjeta za zaštitu i unapređenje posebnih prava.

Poštovani predsjedniče, ne samo iz posebnog poglavlja Ustava o manjinskim pravima, vladavina prava i jačanje demokratskih procesa u Crnoj Gori mora omogućiti i ravnopravni socijalni, kulturni i, najvažnije, jednak ekonomski položaj manjinskih naroda. Očekujem i pisani odgovor. Hvala puno.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 13:56:09)

Predsjednik Vlade ima riječ.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 13:56:23)

Poštovani gospodine Nimanbegu,

Društvo je jako onoliko koliko je snažna veza između svih njegovih djelova i vrijednosti. To je ideal kojem teži svaka demokratska i prosperitetna zajednica. Polazeći od iste osnove da bez obzira na razlike jedni drugima budemo oslonac, obnovili smo državnu nezavisnost i sačuvali vjekovni sklad različitih nacija i vjera koje žive u našoj zemlji. To nas, ipak, ne oslobađa već obavezuje da snažimo kariku multikulturalizma, jer smo gradeći neraskidive veze među svim narodima na ovom prostoru odolijevali svakoj nevolji i svakom nevremenu, a samo takvi bićemo i svakom dobu naredni. Iako je Crna Gora primjer suživota i sklada i država u kojoj su manjinski narodi svaki put bezrezervno i u vrijeme velikih izazova potvrdili privrženost našoj državi, treba da razgovaramo o mogućnosti unapređenja uslova za još važnije ostvarivanje prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori, definisanih članom 79 Ustava. Više puta sam istakao da se Vlada dosledno zalaže za njihovu punu afirmaciju, a da su institucije garant uživanja manjinskih prava utvrđenih Ustavom i zakonima. Pošto se vaše interesovanje konkretno odnosi na rezultate ostvarene u toku mandata ove Vlade, dozvolite da taksativno ukažem na one najvažnije koji se odnose na period neposredno za nama.

Naime, ostvaren je vidan napredak u razvoju i donošenju savremenog zakonodavnog i institucionalnog sistema za ostvarivanje zaštite i unapređenje prava

manjina i drugih manjinskih nacionalnih zajednica. Izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama koji je usvojen u aprilu 2017. godine, izvršena je reforma Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava koja je usmjerena ka eliminaciji potencijalnog konflikta interesa u odlučivanju, kao i na podizanju kvaliteta monitoringa i evaluacije podržanih projekata. Takođe, značajno je unaprijeđeno funkcionisanje sistema za očuvanje i razvoj kulture manjina, kao i Savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica. Jednom riječju, ojačali smo sve tri institucije, obezbijedili samostalnost i nezavisnost.

Paralelno kroz izmjene i dopune pomenutog zakona, u jedinicama lokalne samouprave u kojima pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica čine većinu ili 5% stanovništva, definisano je da u službenoj upotrebi bude jezik tih manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, što su pozdravili i nadležna tijela Savjeta Evrope. Krajem 2019. godine donijet je Zakon o izboru, upotrebi i javnom isticanju nacionalnih simbola kojim se uređuje ovo važno pitanje po mjeri potreba svih građana koji žive u Crnoj Gori. Funkcionalna nezavisnost trebala je biti ojačana i finansijskom sposobnošću i potencijalom institucija koje se bave afirmacijom manjinskih naroda, što smo i učinili. Zato se Budžetom Crne Gore za funkcionisanje Fonda opredjeljuje najmanje 0,15% tekućeg budžeta, a samo u mandatu ove Vlade za finansiranje projekata Fond je raspodijelio skoro četiri miliona eura dok je u tekućoj godini za podršku projektima raspodijeljeno više od milion eura.

Takođe, za funkcionisanje i realizaciju programskih sadržaja albanskog, bošnjačkog, muslimanskog, hrvatskog, srpskog i romskog savjeta obezbjeđuju se budžetska sredstva koja su od 2018. godine udvostručena u odnosu na prethodni period i ukupno iznose 600.000 eura, odnosno 100.000 eura za svaki manjinski savjet na godišnjem nivou. Dodatno za rad Centra za očuvanje i razvoj kulture manjina opredijeljen je budžet koji na godišnjem nivou iznosi oko 300.000 eura i njegov zadatak je promocija i zaštita manjinskih prava, podsticanje očuvanja razvoja i izražavanje kulture manjinskih naroda. Treba napomenuti da je za poslednje tri godine Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u pet prioriternih oblasti opredijelilo preko 3,5 miliona eura za projekte nevladinih organizacija od čega više od milion eura za unapređenje, zaštitu i promovisanje manjinskih prava. Poslednja, ali ne manje važna, Vlada je u ovom mandatu donijela i Strategiju manjinske politike 2019-2023. godina kao dokument kojim su definisane mjere za dalje unapređenje položaja manjina u Crnoj Gori.

Uvaženi poslaniče, unapređenje i zaštita prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica je stalni zadatak na planu očuvanja i razvijanja njihove kulture i posebnosti, i ne samo zadatak već privilegija našeg društva koju moramo da negujemo, riječ i amanet koju ostavljamo budućim generacijama. Na žalost, mnogi ovu temu devalviraju kroz svoje dnevopolitičke aranžmane. Zato, hvala na prilici da govorim o manjinskim narodima i kulturama kojima će naša zajednička država ostati garant bezuslovnog poštovanja prava kao temeljnih vrijednosti demokratske i evropske Crne Gore. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 14:01:38)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Potpredsjednik Nimanbegu. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (24.06.20 14:01:45)

(Simultani prevod sa albanskog jezika)

Predsjedniče Vlade Markoviću, mi predstavnici naroda ovdje u ovom najvišem domu, predstavničkom domu u Crnoj Gori gdje uvijek treba da se razvija demokratija, ovo je mjesto gdje mi treba da damo jasne poruke i demokratske poruke našim građanima. Da, mi se nalazimo u vremenu izazova, pandemijskog izazova, ali ono što je najvažnije i što utiče u relaksaciji ljudskih ili manjinskih prava je da politički diskurs u Crnoj Gori je otežan i manjinski narodi se optužuju, ali mi treba da budemo kompetentni i da damo jasne poruke, evropske poruke evroatlantske politike. Mi ovo radimo i kao koalicija i kao predstavnici naših naroda.

Predsjedniče Vlade Markoviću, imali ste izazova u vašem četvorogodišnjem mandatu, ali ja kao predstavnik partije s kojom imate koalicioni sporazum vaš posao, što se tiče naših zahtjeva, treba da ocijenim kao pozitivan. Mogli smo više, ali to su djela koja će ostati iza nas, ne samo za nas nego i naša pokoljenja. Treba da istaknem Zakon o upotrebi i javnom isticanju nacionalnih simbola koji je usvojen prošle godine i u nekom dužem budućem periodu će relaksirati odnose u našoj državi i mi ćemo imati mogućnost da avansiramo ostale politike koje doprinose integraciju manjina u državi Crnoj Gori. Treba da istaknem i ekonomski dio koji očekujem da se unaprijedi u narednom periodu. Mi ne bi trebalo da imamo problema da pričamo i o ranijoj diskriminaciji kao što je, na primjer, izostanak ili to što ne postoji luka u Ulcinju. Ovakve stvari, kada pričamo o njima, daće nam mogućnost da avansiramo politike u budućnosti. Ovo je još jedan segment gdje bi trebalo ići naprijed i obrazovanje. U oblasti obrazovanja ima i nekoliko djela kada pričamo o boljim integracijama u Opštini Ulcinj ili Tuzi da svaki učenik uči obligatorno albanski jezik. To bi bilo dobro da integracija građana bude ista, učenje istorije, dinastije Petrović, kao i zajednička istorija Balšića kao i Skenderbega, istorija Bošnjaka, Hrvata, Muslimana i Srba. Ovo je nasleđe svih nas i svi vi ili ko god dođe u ovu stolicu, mi ćemo saradivati u naredne četiri godine u dobrobit svih ne samo na specifične djelove Crne Gore. Hvala još jednom puno.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 14:05:20)

Hvala, kolega Nimanbegu.

Predsjednik Vlade. Želite?

Hvala vam.

Sada riječ ima poslanik Miodrag Lekić. Izvolite.

MIODRAG LEKIĆ (24.06.20 14:05:39)

Ja sam malo pod utiskom ovog prethodnog izlaganja, dosta nadahnutog i vezanog

za istoriju sa jednim pregledom velikih ličnosti iz istorije. Bio je to jedan pristup pozitivan u smislu doprinosa koheziji istorije, pa podstaknut time, krećem spontano, brzo ću, predsjedniče Markoviću, vama postaviti pitanje. Nametnulo se da uz ove ličnosti iz istorije, a u kontekstu Ulcinja, da pomenemo kralja Nikolu, jer mislim da se u Ulcinju pravi spomenik Skenderbegu. Mislim da je to jako dobro, velika ličnost, protiv turske imperije itd, ali kralj Nikola je oslobodilac Ulcinja. Bio bi to gest jedan vrlo lijep, hoću reći pravedan prema istoriji da se nađe i spomenik kralja Nikole u Ulcinju. Povala me je diskusija, predsjedniče Markoviću, vjerujem i vama će se dopasti i da ćete u koalicionom radu ...

Dakle, ja sam postavio pitanje možda i nekoliko pitanja, ovo je neka godina, odnosno momenat bilansni, pa je nemoguće izvući samo jedan segment. Primijetio sam da kad postavite pitanje, za tri dana kroz proceduru se toliko mijenja stvarnost u Crnoj Gori, odnosno ima jedan negativan tok, negativnu dinamiku, ne baš da postaje prevaziđeno, ali ima novih situacija. Dakle, nemoguće je ne pomenuti Budvu, sve ono što se tamo dešava. Ja sam, predsjedniče Markoviću, impresioniran ovom vašom rečenicom, evo zapisao sam je: "Mutite bistru vodu." Mislim da je situacija u zemlji dramatična u svim segmentima. Budva je u toku, evo direktan prenos pratimo. Dakle, tamo je kaos, tamo je bruka od države. Tamo se pojavi policija pa se obračunava drastično prevršivši svaku mjeru, što je konstatovano i komisijama. Nemamo podatak ko je tu akciju planirao, realizovao. Vi ste izdvojili policiju iz poznatih sistema demokratije. Policija je u svim elementarnim demokratijama gdje postoji sistem odgovornosti dio MUP-a, dio unutrašnjih poslova, a MUP je dio Vlade i to je vrlo jasna odgovornost, ministar unutrašnjih poslova, predsjednik Vlade. Mi recimo za ovu brutalnu intervenciju u Budvi ne znamo ni ko je naredio. I paradoksalno, mi slušamo političke doktrine, ocjene iz policije da je uspon četništva, raznih sila, desnice itd. U tom dijelu ste neozbiljni i niste slučajno to uradili, da bi se izbjegla odgovornost. Ili ste možda vi rukovodili ovom akcijom prebijanja, maltretiranja funkcionera u Budvi prije nekoliko dana i onda poslije toga danas obezbjeđenja? Paravojne formacije se pojavljuju. Da li je to da se muti voda ili je voda zamučena i te kako? To je tema koja se nametnula i neminovno je bilo danas spomenuti, ne znamo što će biti tamo. Ona je vrlo riskantna, ja ne znam kako nonšalantno pratite sve to, mislim da je vrlo ozbiljna situacija kao što je ozbiljna naravno i u drugim segmentima. Da stvari se pojavljuju za tri dana, imamo aferu Malte. Ja nisam danas došao da hvatam krivine i da vas čekam iza krivine, dakle da pominjem novu aferu, ali stvarno pitam se, pitaju se građani Crne Gore ima li jedne afere u regionu, u Evropi, da nema neki krak prema Crnoj Gori i prema Malti? Predsjedniče, ja sam mislio da ćete odmah ukapirati jer ste, vidim, bili u saradnji sa tamo protagonistima koji su duboko u problemu jer su ubili jednu novinarku. Objasnićete vi to vjerovatno i istragama međunarodnim s obzirom da se oni ozbiljnije bave nego što se vi bavite istragom ubistva Duška Jovanovića. Dakle afere su vaša taktika. Nove afere zatrpavaju stare afere. Danas je Malta, sutra je Jalta, da upotrebim rimu jednog jugoslovenskog književnika, tako da to je sve beskrajno.

Sada dolazim do ovih pitanja koja ste dobili, čuću vaš odgovor. To je nekoliko, počev od tzv. Saveza za Evropu. Stvarno, imate li neki bilans ili je bila to jedna politikanska priredba? Ja mislim da je bilo ovo drugo. Vi ste čak javni servis zvali da diskutujete o savezu za Evropu, a ako čitate dokumenta Evropske unije naći ćete kritike o javnom servisu. Inače, veći dio građana smatra da je to javna bruka, a vaš jedan funkcioner, možda vaš pretpostavljeni, pošto ne znam... Samo nemojte da me ometate, predsjedniče Markoviću i uzmite, molim vas, ovo vrijeme. Jedan vaš pretpostavljeni kaže za novinare

u javnom servisu da su goveda. Izvinjavam se što upotrebljavam, ali citiram jednog vašeg visokopozicioniranog funkcionera. Ako bih ja sad kultivisao taj izraz koji je brutalan, grozan, onda bih mogao da zaključim da vi vladate nekom govedokratijom tamo, to je bruka. Vi zovete javni servis da vodite priču o Evropi i da idemo u evropski savez. Dakle, bila je to jedna priredba provincijska, demagoška. Provincijska jeste, a vi možete da smatrate da je univerzalna i da je model za svijet.

Dakle, mogao bih da nastavim naravno o institucionalnoj dimenziji. Vi, dakle, imate jedan sistem piramide, vi imate čovjeka koji upravlja svima vama. Meni je žao, vi ste propustili, ja sam vam nekoliko puta sa ovog mjesta rekao - pređite Rrubikon, pokušajte da budete predsjednik Vlade u pravom smislu riječi. Dakle, nemamo iluzija da ovdje postoji kod nas ... Ono o čemu je govorio Monteskeje, nekontrolisana vlast teži da se sužava i ona se suzila u Crnoj Gori, ne može više. Kod jednog je čovjeka. Vi doživljavate ponižavanja. Zakon o slobodi vjeroispovijesti koji je napravio strašan raskol u ovoj Crnoj Gori, vi ste dužni da se odnesete prema tom problemu. Udarili ste na Crnu Goru potpredsjedniče Markoviću, odnosno predsjedniče Markoviću, udarili ste na crnogorske porodice, udarili ste na hiljade crnogorskih porodica, jer ste udarili na najosjetljivije mjesto odnosa otac - sin, dva brata itd. radi eksperimenta, da u ovoj godini, izbornoj godini mi raspravljamo o tome, tako da ste vi majstori raskola. Vi 30 godina proizvodite konflikte u Crnoj Gori da biste na njima vladali i to je činjenica.

Onog dana, one večeri smo vam ukazivali na sve ovo što bi se moglo desiti i što se desilo. Da ste sami odlučivali, slutim ali ne znam, ne biste prihvatili onaj zakon. Ali što se desilo? Desilo se da ste došli ovdje da vodite dijalog, da je došla cijela Vlada, ali što se desilo? Nekoliko sati prije toga vaš šef je rekao nema povlačenja zakona. Dakle, problem Crne Gore je nepostojanje institucija, autonomnosti institucija, podjele institucija. Ličite, predsjedniče Markoviću, na lutkarsko pozorište koje igra po direktivama. Zato je ovaj bilans, ovaj ekonomski bilans, prije svega divim vam se kako ste nonšalantni danas kada zemlja ulazi u dug od četiri milijarde, nije četiri ali skoro četiri, . Sedamsto miliona je bio dug Crne Gore, kao što znate, prije nezavisnosti. Četiri milijarde. To je posledica neodrživog sistema, raskoši, trošenja itd. a ne dodajem dug po osnovu auto-puta ... brodova i tako dalje. Evo nekoliko sam vam pitanja postavio, mislim da ste uhvatili elemente, pa vodićemo dijalog.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 14:14:57)

Sada ima pravo na odgovor predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 14:15:06)

Poslaniče Lekiću,

Pošto ste vi počeli od nečega što nije bilo predmet pitanja, pa ga nijesam ni tretirao, a sada ste ga otvorili u kontekstu cijelog vašeg pristupa vezano za Budvu, naravno dižući to na nivo dramatičnosti i zavjere koju priprema vlast kako bi sve u Crnoj Gori propalo i kako bi se svi u Crnoj Gori povatali za vratove i tako zajedno nestali. Čudi me da vi kao čovjek sa iskustvom, neobičnim profesionalnim iskustvom, diplomatskim prije svega onda

i ukupnim životnim, tako banalizujete stvari pa čak iskazujete i veoma nizak nivo objektivnosti. To mi je zaista žao. Mogao bih da razumijem vaš prigovor i da budem u stanju i potrebi da vam odgovorim zašto policija, zašto obezbjeđenje, da ste samo prije toga rekli kako je na onim prethodnim skupštinama odbornička većina tada, a evo sada govorim samo o onoj koja pripada Demokratskoj partiji socijalista, bila maltretirana, zlostavljena ni od kog drugog nego od komunalaca, od vatrogasaca i neovlašćenih građana, pa i kriminalaca. Gdje ste tada bili, poslaniče Lekiću, gdje je tada bila vaša demokratska kondicija, gdje je tada bila vaša objektivnost, pa da kažete i da to nije pošteno i da to nije fer i da je to atak na institucije i da je to nelegalno i da je to protivzakonito i da je to protivkriminalno? Ne da nijeste rekli, nego znam da nikada nećete ni reći i to ne govorite samo zbog toga. Žao mi je što to kažem, jer sam u pripremi za vaš odgovor sa vama krenuo sa drugom tezom iz zadovoljstva da već duže vrijeme u ovom parlamentu vi i ja na različite teme ne slažući se diskutujemo veoma sadržajno, ali ste sada, moram vam reći, prevršili mjeru te me moje diskrecije i poštovanja vas kao poslanika i naravno čovjeka sa zavidnim političkim a i životnim iskustvom.

Zašto se tada nijeste javili? Zašto nijeste optužili kada vatrogasci, komunalci maltretiraju jednu odbornicu za vrijeme dok obavlja svoju dužnost u lokalnom parlamentu u skladu sa zakonom u Budvi? Zašto nijeste reagovali kada ta ista grupa blokira saobraćaj po Budvi i onemogućava druge građane da vrše svoje dužnosti? To je zloupotreba vlasti. To je lokalni državni udar. I ako mislite da će Vlada ili vlast da to posmatra, zbog toga što vi ne pripadate političkoj opciji koja konstituše ovu vladu, grdno se varate. Prema tome, zakon mora biti jednak za sve, i za one u Budvi i za one koji su tada bili većina, a izgubili manjinu. Zašto nijeste, poslaniče Lekiću, bili kritični kada je ova prethodna većina tu većinu obezvrijedila glasovima ova tri odbornika koji su promijenili svoj odnos prema toj grupi koju su podržavali zbog neostvarivanja programa? Dakle, nijesu došli ljudi sa Marsa, nego odbornici crnogorski i jedan nezavisni odbornik koji su dali većinu Demokratskom frontu i demokratama su sada rekli "ne" i dajemo većinu drugoj političkoj grupi koja treba na odgovorniji način da vodi Budvu. Zašto to tada nije bila korupcija, a ovo je korupcija? Zašto, poslaniče Lekiću? I zašto je problem za vas i zašto vam to smeta i zašto ste toliko nervozni ako crnogorska policija u skladu sa zakonom štiti javni red i mir na teritoriji države po kojem je obavezna po zakonu, pa makar to bila i Opština Budva u kojoj mrski DPS sa drugim odbornicima je obezvrijedio političku većinu? To su pitanja o kojima na isti način treba da podijelimo argumente, da vidimo ko je u pravu i da nađemo rješenje za Budvu. Ovo što vi radite nije rješenje za Budvu. Ovo što ste vi sada rekli to je mučenje bisre vode o kojoj sam ja pričao, a vi ste htjeli da mi to spočitajte.

Sada da se vratim na vaše pitanje i u okviru toga ima dosta tema koje možemo podijeliti, a vjerujem da ćemo to uraditi u nastavku i da budem fer. Rekao sam to i želim da ponovim da zaista konstatujem da je proaktivni pristup kada ste vi u pitanju, kada je u pitanju Premijerski sat i teme koje otvarate zaista za mene dragocjen i podsticajan i zaista mi daje prilike da vodimo zanimljiv i konstruktivan dijalog. To se odnosilo i na vaše današnje pitanje prije ovog dopunskog kojeg ste otvorili, ali da krenemo redom.

Inicijativu koju smo nazvali Savez za Evropu pokrenuo sam početkom februara kada sam sve relevantne političke društvene činioce pozvao na dijalog o svim pitanjima koja će pomoći da se prevaziđu podjele i iznađe zajednički imenitelj u interesu građana i naše evropske perspektive. U periodu od 19.februara do 11.marta gotovo svakodnevno imao sam ozbiljne i detaljne razgovore sa predstavnicima nevladinog sektora, medija šta

god mislili o njima, društvenih organizacija koje su bile voljne da se uključe u ovaj dijalog o čemu je javnost u potpunosti informisana. Dijalog je morao biti prekinut zbog pandemije korona virusa i nastavljen je čim su se stvorile zdravstvene pretpostavke, dakle krajem maja, razgovorima sa predstavnicima političkih partija u ovom parlamentu. Kao što sam više puta istakao, svi ti razgovori odisali su otvorenošću, često i kritičkim tonovima iako kažete da je to farsa. Vjerujte da ni meni nije uvijek bilo baš prijatno da se suočim sa pojedinim ocjenama mojih sagovornika, ali to i jeste bila svrha inicijative, da bez dlake na jeziku govorimo o našoj stvarnosti kako bi zajedničkom pameću i zajedničkim snagama ubrzali naš put ka Evropskoj uniji. Nije dakle, poslaniče Lekiću, riječ bila o bilo kakvoj politikanskoj priredbi, već o iskrenoj namjeri da našu evropsku perspektivu učinimo još izglednijom, da politički dijalog i političku kulturu u Crnoj Gori unaprijedimo. U tom cilju sam i pokrenuo ovu inicijativu nastojeći da djelujem proaktivno i zaista sam zahvalan svima onima koji su se odazvali mom pozivu i koristim priliku da ih sa ovog mjesta uvjerim da će sve mudre i korisne ideje koji su mi predočili postati dio naše zajedničke platforme. To će biti platforma u cilju demokratskog napretka našeg društva, ili barem imam takvu ambiciju. O mom odnosu prema rezultatima tog dijaloga već ću sutra obavijestiti Vladu koja mi je dala mandat da ga otpočnem. Daću političku ocjenu tog dijaloga, ali i predložiti, a već je pripremljen, akcioni plan učesnicima dijaloga za dalji rad na važnim državnim pitanjima koja su pokrenuta i kojima će se baviti ova, a vjerujem ili nadam se sledeća vlada.

Poslaniče Lekiću, uvijek postoje tri mogućnosti - da djelujete aktivno i pokrećete inicijative, da sjedite skrštenih ruku u nekoj debeloj hladovini ili, što je još najgore, da djelujete destruktivno i omalovažate rad i trud onih koji pokušavaju da urade nešto korisno. Ja sam uvijek birao ovu prvu mogućnost. Vi ste, gospodine Lekiću, izabrali da ne učestvujete u dijalogu za koji ste dobili poziv, ostali ste, figurativno rečeno, u debeloj hladovini iz koje spočitavate loše namjere, što nije fer.

Pitali ste me da li sam lično svjestan poraznog bilansa u kojem sam umjesto da gradim evropske standarde, zajedničku zemlju, održivu ekonomiju i demokratske institucije sve to sistemski razgrađivao. Žao mi je ako nakon tri i po godine mandata ove vlade i svih napora koje smo uložili u tom pravcu nijeste registrovali napredak Crne Gore na planu dostizanja evropskih standarda i jačanja demokratskih institucija kao i na uspostavljanju održive ekonomije. Eto, slučajno juče su države članice na neki način to i priznale. Nemam iluziju da ću vas ja sada u par minuta uvjeriti da se Crna Gora danas i Crna Gora prije tri i po godine i te kako razlikuju i da su pozitivni pomaci i te kako očigledni. Zadržaću se stoga na vašoj konstataciji da je vlast sistemski razgrađivala zajedništvo u zemlji. Moram i ja vas nešto upitati, poslaniče Lekiću. Na koju vrstu zajedništva vi mislite? Da li je to zajedništvo na antifašističkom temelju Crne Gore ili vi taj dio zajedništva vidite kao reviziju naše antifašističke borbe, kao izjednačavanje oslobodilačke borbe i ...sa okupatorima? Da li vi to zajedništvo vidite kao prekranje naše istorije i to onih najsvjetlijih stranica? Nema zajedništva na ... Da li vi, poslaniče Lekiću, to zajedništvo vidite na pristajanju na negiranje crnogorskog indentiteta, na prihvatanju osporavanja crnogorske državnosti, na tezama da smo svi mi ovdje Srbi, a da su Crnogorci izmišljena nacija, da li je to vaša linija zajedništva? Da li je Crna Gora kao srpsko-ruska prćija a ne kao članica NATO-a i Evropske unije to vaše zajedništvo čiji mi izostanak spočitavate? Da li je porušen multinacionalni i multivjerski sklad u našoj zemlji? Vi to doživljavate kao put u zajedništvo. Imali ste priliku da ga branite u ovom parlamentu prethodnih dana, ali vas

nigdje nije bilo, pa i na razuman govor i obraćanja potpredsjednika Skupštine prije par minuta imali ste upadicu u tom smislu.

Dakle, nema zajedništva ni na ovoj temi niti će ga ikada biti, poslaniče Lekiću. Da li je vaša tačka zajedništva besprizorno nepoštovanje institucija države Crne Gore, nepoštovanje zakona koje je donio ovaj parlament u bilo kojoj atmosferi, nepoštovanje zdravstvenih preporuka struke i nauke i drastično ugrožavanje života naših građana o čemu svjedočimo ovih dana? Da li je naše pristajanje na takvo ponašanje mjera vašeg zajedništva, poslaniče Lekiću? Kada se oko ovih krucijalnih tema shvatimo i dogovorimo onda možemo govoriti o zajedništvu u Crnoj Gori. Ne guramo mi građane u sukobe, poslaniče Lekiću, mi ih guramo, ako tako mogu reći, u sigurniju i stabilniju budućnost koju neće opterećivati naš istorijski raskol i naši istorijski raskoli, ali ne zavisi sve samo od nas, kao što znate. Uvijek postoji i druga strana. Maloprije smo govorili i o drugoj strani u Budvi. Dakle, politički konsenzus i kompromis vođen našom integracijom u Evropsku uniju stabilnošću i bezbjednošću zemlje od nas očekuju i naši građani i birači, kao i međunarodni partneri. Kao što sam naveo i u mom pozivu na dijalog u okviru Saveza za Evropu, u tom duhu otvoreni smo za svaku inicijativu koja će tome doprinijeti. Na ovaj način ćemo potvrditi političku zrelost i posvećenost kakva se očekuje od zemlje članice NATO-a i najnaprednijeg kandidata za članstvo u Evropskoj uniji, da ponovim juče nam je to priznala i Evropska unija.

Kada ste onako grubo govorili o javnom servisu, da vam kažem da kritike na naš javni servis nisu neuobičajene, uvijek će ih biti, ali te kritike trpi i BBC i CNN, trpe od predsjednika država moćnijih nego što smo mi. Kritika je nešto što se podrazumijeva u demokratskom društvu i u razlikama koje imamo. To nije razlog da kompromitujemo i vrijeđamo ljude koji rade u tim institucijama i u toj televiziji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 14:27:56)

Hvala vam.

Poslanik Lekić. Izvolite.

MIODRAG LEKIĆ (24.06.20 14:28:04)

...ktirijuje se BBC, ali ne kritikuje ga Fridom Haus, Evropska unija i tako dalje. Ovo su sve riječi koje daju međunarodne adrese, ako nisu i oni postali četnici u međuvremenu, tako da je tu velika razlika. Nema kritike tih adresa BBC-a i drugih, tako da je to neumjesno. Ako ovo meni saopštavate za grube riječi, niste se osvrnuli na vešeg, ne znam je li vam on pretpostavljeni, neka spona između vas i vrhovnog predsjednika, biznismena, privatnika Mila Đukanovića koji ne znamo da li plaća porez. Nekoliko puta vas pitamo da li plaća porez, nećete da nam kažete. (Upadica) Pa dobro, tako da je prva asocijacija, nisam ja počeo prvi sa tim kvalifikacijama, samo sam pokušao da kultivišem jednu premisu, pa sam zaključio da je to neko upravljanje specifično.

Dakle, nekoliko ste stvari pokrenuli, Budva. Budvu sam morao da pomenem zato što se zbiva ovo što se zbiva. Ne možemo biti van aktuelnosti. Govorite i to dosta oštro o nekakvom djelovanju para ne vojnom ali paraobezbjeđenja druge strane. Ja to osuđujem,

naravno. Vi kad vidite neku neregulanost, vi je imitirate pa kažete oni su pa ćemo sada i mi. (Upadica)

Vjerujte da nijesam, pošto mi nije u fokusu Budva, ali znate šta znam o Budvi, znam da je epicentar kriminala i korupcije. Vaš takođe šef Svetozar Marović u dužem periodu je bio šef kriminalne grupe u Budvi, kad već pitate me šta znam o Budvi. Evo, ta me je činjenica jače malo impresionirala ... nisam znao ovu paravojnu formaciju. Drugo, kad smo već kod Budve, vidite, govorite o nasilnom, legalnom i tako dalje, komplikovane teme, nemojte otvarati. Majstori ste političke korupcije, treba li da vam nabrajam, a opet da se pozivam na dokumenta međunarodnih adresa - "snimak", "koverat", Nikšić, ovdje u Skupštini nagradili ste čovjeka i to dobro ste nagradili što je napravio političku korupciju, opštinski odbori ovdje u Podgorici i tako dalje. Prema tome i ovo je to ili se sumnja da je to. Zašto, recimo, dva mjeseca prije izbora postoji ponuda da oni zajedno vrše vlast, da bude sistem ... potpisivanja, da nije to neki izlaz, prema tome to je tema dosta i složena i ona ima svoje izlaze. Ali evo, vi ste vidjeli neku paraformaciju pa je bila neregularna, dodaje potpredsjednik Pažin da je bilo i kriminalaca, i što treba - da je iskopirate pa da tako reagujete? Ne, od vas se očekuje djelovanje na bazi normi, na bazi pravnih i moralnih normi i drugih.

Vi ste otvorili niz tema ovako malo optužujuće, ja prihvatam dijalog, naravno. Ja sam pomenuo Maltu, kad govorimo o značaju odgovornosti za javnu riječ. Vidite, izvjesni Masu, Ticijano Masu, koji je bio počasni konzul crnogorski na Malti, prenio je sada ambasadoru Šegrtu - ova informacija nije iz druge ruke nego iz prve, jer sam to pratio, pratio sam prenos sa takozvanog "državnog udara" i tog postupka - on je rekao, vaš član stranke, sada ambasador, tada ne znam šta je radio, da je šest dana prije državnog udara vama rekao poruku Masua da kreće državni udar. Ovdje ste pitani da li vam je to poznato, rekli ste nije vam poznato. Predsjedniče Markoviću, odgovornost za javnu riječ, to je neistina, postoji jedan drugi glagol, hajde da ga izbjegnem. Vi nastavljate, vi ste predsjednik Vlade, on je u Varšavi, neko je slagao krupnu stvar. Ako je vama rekao onda ste vi trebali da kažete Milu Đukanoviću. Milo Đukanović je rekao da je na dan udara saznao da nešto kreće. To su ozbiljne stvari, sad ćete reći da je ovo trivijalno, beznačajno, ne, ja samo govorim o vašim profilima, da vi nemate odgovornost za javnu riječ.

Sada vam saopštavam oko antifašizma. Antifašizam je jedna tema krupna, nisam siguran da ste spremni za nju. Ona ima svoju veliku stranu i nju niko ne može negirati. Znate li da je antifašizam pravio zločine? Zvuči vam fantastično. Ako uzmemo Staljina kao velikog antifašistu, postojale su monstruoze likvidacije, logori i tako dalje. Prema tome i antifašizam ima raznih strana, kada smo već kod teme kao pojma. Sa druge strane postoji tendencija da se mafija u Crnoj Gori krije između novog višeg cilja koji se zove nezavisna Crna Gora, krila se iza prethodnog višeg cilja zajednička država, sve to dobro znate i sve te faze. Sada postoji tendencija da se mafija krije iza antifašizma. Prema tome niste me nimalo impresionirali sa apelom i vapajem za antifašizam, a ja vama nudim da negdje malo pogledate pa da saznate i ovu drugu stranu antifašizma. Na kraju krajeva i u Crnoj Gori je bilo zločina, ali to je sad druga tema.

Oko zajedništva pitate me što ja mislim. Ja sam bio skroman predsjednički kandidat. Tada sam imao centralnu poruku vrlo iskreno rekavši, ponavljajući da jednako cijenim one koji su glasali nezavisnu Crnu Goru i one koji su glasali zajedničku državu i dodavao sam i jedni i drugi su željeli dobro Crnoj Gori. To je politika integracija, ne zato što sam je ja smislio, to bi smislio obični građanin, ali vi vodite politiku raskola i to nema

kraja. Što ste uradili sa ovim zakonom? Drugo, zašto ja govorim danas kritički ... govorim na bazi činjenica. Sve što sam rekao govorim na bazi činjenica. Zato što sam ja sa ovog mjesta nekoliko puta predlagao elemente konsenzusa. Sad ću citirati sebe, što nije pristojno - hajdemo da do kraja godine, to je bilo negdje u novembru sve ima dokumentovano, da napravimo veliki konsenzus, da izaberemo tužioca, da izaberemo Tužilački savjet, da napravimo neki oblik pralazne vlade itd. Sve je to odbijeno. One noći, ne samo kada se usvajao zakon nego i kada je bila ona rezolucija o 1918-oj, ja sam isto molio hajmo da napravimo zajedničku rezoluciju, hajmo, kao potomci da posije 100 godina napravimo nešto što je zajedničko. Prema tome, Markoviću, ne možete vi meni pričati o zajedništvu i mene učiti, imam ja sređenije pojmove od vas. Mislim da imam. Vi ste u onoj traci, poštujem svačiji rad i nije lako biti u vladi, ali vi ste dozvolili da budete dio lutkarskog pozorišta i da vi se ništa ne pitate u suštinskom smislu nego vaš šef i on je vama iznad svega. On vas, kako je rekao, do te mjere bagateliše da vi dođete da vodite dijalog, dobili ste instrukciju, ovdje Skupština glasa nezakonite stvari itd. itd. Prema tome, možemo nastaviti ako budete imali demokratskog kapaciteta i o antifašizmu i o svemu... Pa ne znam, vama treba malo hrabrosti, imam utisak. Mislim da vam treba dostojanstva. Pa hajde raspravite ovo oko Masua, ko je slagao, vi ili Šegrt, recite.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 14:36:38)

Hvala vam, poslaniče Lekiću.

Poslaniče Lekiću, molim vas.

Znači ja sam dopustio maksimalno prekoračenje, najveće danas ... Sad vas nisu čuli uopšte, možete naravno da nastavite razgovor koliko god hoćete, ali danas samo još ima pravo predsjednik Vlade da odgovori na ovaj komentar. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 14:37:14)

Čekam vas ja, hvala bogu, ako nas zdravlje posluži, na sljedeći Premijerski sat. Vi u politici imate samo taj kanal i vjerujem da će taj kanal trajati do 30-og jer nigdje nije primjereno u demokratiji u političkim sistemima da neko ko ima 0,1% pravi toliku političku buku iza koje ne stoje činjenice i argumenti. Vi ste taj na primjer i vaša stranka, kad me već pitate, ili na primjer jedan od poslanika prije koji je govorio o velikim satanističkim zavjerama globalno ne bi imao 0,003% da izađe ne izbore, ali stalno je u nekoj grupi i stalno nešto galami, ali dobro i to je tipično za crnogorski politički ambijent.

Poslaniče Lekiću, kada ste govorili o našim razdorima i kada sam vas ja pitao da li je antifašizam tema oko koje treba da se razlikujemo ili da imamo zajedništvo po vašem modelu, pokazalo se zaista da vi i ja to ne sporimo, o antifašizmu imate drugačije gledanje, imate potpuno drugačiji pristup, javno ste ga rekli, da imate i razloge i argumente zbog toga jer je evo Staljin pravio velike zločine, nijesu kao Hitlerovi, ali su ipak zločini. Nije antifašizam baš to tako kako se priča, a onda ste govorili o tome da ipak i znate da je u Crnoj Gori bilo grešaka. O tome ja malo više znam od vas, iako mislite da ste sveznajući, a posebno o lijevim greškama u Crnoj Gori i stradanjima po osnovu lijevih grešaka i ko je stajao iza njih. Prema tome, na tom terenu ste nepouzdan sagovornik,

poslaniče Lekiću. Uostalom i nije relevantno šta vi i ja mislimo o antifašizmu, čitav moderan i globalan svijet antifašizam je stavio kao utemeljene vrijednosti savremenog čovječanstva. Vrijednosti koje su očuvale mir više od 70 godina i obezbijedile progres današnjem svijetu i zemljama i pojedincima, ali politički razvoji su različiti za svakoga i tu ste pokušali da spočitate da li sam hrabar baš kao vi. Ja nijesam vidio gdje ste vi tu hrabrost pokazali, osim u mržnji koju ispoljavate prema Đukanoviću, a onda preko Đukanovića i na nas. Tu ste zaista veoma hrabar i dosledan, tu vam trepavica ne mrda, ali vi ste, reći ću i to, reću ću vam to i zaista poštujem tu vašu hrabrost, druge ja nijesam vidio nigdje niti je prepoznao. Ja znam za vaš politički hod, bili ste kao mlad čovjek u vladi premijera Đukanovića, tada sam imao priliku da vas slušam i baš sam bio zadovoljan jer ste vi tada bili snažno za državnu suverenost i nezavisnu Crnu Goru. Ne, ne ulazim u to, nego govorim u političkom smislu. Tada ste vi u toj vladi imponovali, kao tadašnji ministar vanjskih poslova ste imponovali s onim što mislite o Crnoj Gori i kako se treba boriti za Crnu Goru, ali nijeste bili dugo na toj poziciji. Kada ste otišli u Beograd onda ste odmah se okrnuli protiv Crne Gore i njene nezavisnosti i uprli sve vaše političke i lične snage da ne dođe do referenduma, a kada je došlo do referenduma da se na referendumu ne pobijedi. Evo, vratiću se ja, ja sam vas lično gledao na Porta a porta, ja vas gledao lično i čudio se šta priča gospodin Lekić, lično gledao. Evo niko mi nije prepričao, niti sam čitao, nego lično gledao. Sada ste negdje na terenu toga da u Crnoj Gori ne treba da postoje Crnogorci koji se nacionalno izjašnjavaju, da treba da budemo svi Srbi i da Srpska crkva u Crnoj Gori treba da je van sistema, van zakona, da nas popovi vode u svijetlu budućnost, u pregovaračke procese itd. Ako je to vaša hrabrost, ja vam priznajem.

U ovo vrijeme, na ovim pitanjima ja sam, poslaniče Lekiću, bio u Crnoj Gori i kada je vaš mentor ili gazda u to vrijeme, ali šef - kako vi kažete moj šef i lutkarsko pozorište - bio Milošević. Vi ste bili ambasador savezne države na čijem čelu je Milošević bio. (Upadica) Znam da govorim kad vam govorim istinu. Dobro, evo i vi ste meni rekli da sam ja lutkarski predsjednik koji radi po nalogu svoga šefa, ja nijesam vama rekao da ste vi lutkarski bili ambasador nego ste radili po nalogu vašeg šefa Miloševića koji je bio protiv države. Ovo sam htio da kažem, nego prekivate me, tada je on poslo 60.000 vojnika u Crnu Goru, uveo vanredno stanje suprotno demokratskoj političkoj volji crnogorske vlasti. E tada sam ja bio u Crnoj Gori, gospodine Lekiću, vi nijeste, vi ste bili u Rimu. Tada sam ja bio hrabar, a vi niste bili hrabri.

Što se tiče Budve, interesantno je da baš ovako upućeni ne znate šta se dešavalo u Budvi na sjednici skupštine koja je zakazana u šatoru ispred Skupštine i kada su vatrogasci, komunalci maltretirali, šamarali, izbacivali odbornike sa sjednice. Ovoga se vrlo sjećate jer je tamo policija, crnogorska policija koja je tamo bila da bi zaštitila javni red i mir i da bi kontrolisala uzavrele političke strasti po zakonu. Tako da, poslaniče Lekiću, možemo da razgovaramo i o antifašizmu i o revoluciji i o lijevim greškama i o istoriji i o ekonomiji i o prošlosti, tu sam, ali ono što me je kod vas ipak iznenadilo - nijesam ja živio u ubjeđenju da se mi možemo složiti, nego da civilizovano možemo diskutovati - jeste da vrijedate u tim godinama, u vašim godinama. U vašim godinama vi treba ponekome i da oprostite, a ako imate razloga da ružnu riječ progutate. Mene ste vrijeđali ovdje na razne načine, pročitajte to što ste rekli. Naravno, ne osjećam se uopšte ugroženo, ali samo vam govorim kao partner partneru u Parlamentu, nemojte to da radite. Možemo mi uz najgore razlike, možemo mi da okrenemo leđa jedni drugima, a da govorimo fer i ljudski. Crna Gora nema 57 federalnih država nego ima 630.000 stanovnika

i ne treba razdor da unose ljudi vašeg, evo da ne kažemo političkog, nego makar životnog iskustva.

Što se tiče Malte, pođite u Maltu u Parlament, zatražite da budete svjedok saradnik i recite sve što imate. Što se tiče državnog udara nijesam ja samo tada, nego ste vi zaboravili, ja sam u emisijama televizijskim, u sučeljavanjima uoči izbora 2016. godine javno rekao šta se priprema Crnoj Gori, šta priprema Rusija i šta pripremaju srpski nacionalisti. Pogledajte, tada bili su opozicioni predstavnici nasprem mene, zato sam ja tada javno govorio.

Što se tiče Šegrta, to nije to pitanje nego drugo pitanje, relevantnosti informacije u smislu njegovog legitimiteta. Svi smo mi tada znali šta se priprema ili neko od nas ... šta se priprema, a ja o tome javno govorio, nego vi ne slušate nas. Vi želite nama da naređujete i želite nas da ponižavate i da nam spočitavate. Ne slušate nas. Ponekad nas poslušajte, manje ćete grijehiti.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 14:45:02)

Hvala.

Samo polako, saslušajte, molim vas.

Znači, vi ste iskoristili svoje vrijeme kao i premijer Marković, pri tome ste vi duže govorili. Daću vam samo proceduralnu intervenciju, a ona neće biti proceduralna odmah sada znam. Imate minut vremena, ali daću i predsjedniku Vlade.

Izvolite, minut vremena.

MIODRAG LEKIĆ (24.06.20 14:45:28)

Proceduralno, jer imamo obavezu da saopštavamo tačne navode. Meni je žao da se premijer Marković spustio na ovaj nivo i da se toliko iznervirao, ne znam da li od Masua ili ne znam koga, pa ste saopštili nekoliko kardinalnih neistina. Vidi se, žao mi je što ovo moram da vam kažem, pošto ste dugo radili u tim bezbjednosnim službama, da je vama najveća literatura koja vas je najviše impresionirala bili prljavi dosijeji koji se tamo prave. Da vam kažem, ove teme, Milošević, bio je vaš koalicioni partner u vrijeme Srebrenice, valjda se toga sjećate. On je, dakle, vaš saradnik, vi to eliminišete i prebacujete nekakve stvari koje apsolutno nikakve veze nemaju. Znete li koji je to kolegijum. Milo Đukanović, mafija, policija politička i novinari. Vi ste to konstruisali. Kada sam došao i angažovao se ovdje 2012. godine, pošto znam da pravite te okuke i ogovarate, sada ste se iznervirali pa ste rekli i dobro ste uradili, moram da pročitam i da demantujem predsjednika Vlade.

Dakle, izjava 2012. godine gdje kažem da nikada u životu nisam imao kontakte s tim čovjekom, nikada izjavu nisam dao ni poluizjavu. Evo što kažem, citiram sebe - ako to pronađu kao što neće, smatraću ih kao i samu javnost da poslednje bijedne lažove, misim da je ponuda fer. Dakle, poslednji bijedni lažovi su oni koji imputiraju to, a nemaju nikakav dokaz. Nađite polurečenicu, nađite rečenicu, nađite moj kontakt. Vi govorite koji ste bili sluge Beograda, kako možete da eliminišete. Vidite, vi ste se preigrali danas i obrukali umjesto da ostanete u onom gardu poslušnika.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 14:47:33)

Hvala vam. Isključio sam mikrofon, poslaniče Lekiću.

Riječ ima predsjednik Vlade. Izvolite, predsjedniče Markoviću.

Imate mogućnost ako želite. Hvala vam.

Mogu da vam kažem to kao neko ko nikad nije bio koalicioni partner čovjeka koga ste pominjali.

Mi smo došli do poslednjeg pitanja koje treba da postavi poslanik Goran Radonjić, a njega nema u sali. Izvinjavam se, poslaniče Mugoša, ali ovo je toliko trajalo da sam mislio da su već bila nekolika pitanja. Oprostite.

Riječ ima poslanik Boris Mugoša. Izvolite.

BORIS MUGOŠA (24.06.20 14:49:00)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvažene poslanice i poslanici, poštovani predsjedniče Vlade, uvaženi članovi Vlade, poštovane građanke i građani, premijeru Markoviću sam postavio pitanje:

Da li Vlada Crne Gore razmatra mogućnost smanjenja fiskalnog opterećenja na zarade, posebno u dijelu doprinosa?

Radi se o jednoj temi o kojoj često i Vlada razgovara s predstavnicima privrede. Mi smo imali krajem prošle godine i ovdje sastanak, odnosno saslušanje ministra finansija, takođe na temu poreskog opterećenja rada, gdje smo razgovarali o svim aspektima ove problematike. Negdje tokom februara je održan jedan kvalitetan okrugli sto u Privrednoj komori gdje je, takođe, glavna tema bila upravo to fiskalno opterećenje rada. Ono jeste jedan od važnih faktora ... privredne aktivnosti, odnosno poslovnog i investicionog ambijenta i negdje generalno nizak nivo, odnosno niži nivo fiskalnog opterećenja doprinosi smanjenju sive ekonomije i povećanju onih koji imaju niže zarade i podstiče nova zapošljavanja.

Činjenica jeste da u Crnoj Gori imamo visoko fiskalno opterećenje rada, nije to neka naša subjektivna ocjena, o tome govori međunarodne institucije. Imali smo prošle godine posjetu zvaničnika MMF-a koji su, takođe, istakli da je to jedan od segmenata na kojem treba raditi u periodu pred nama. Ono se negdje nalazi na nivou od oko 39% ako koristimo metodologiju zemalja OSCD-a tzv. poreski klin. Prosjek u OSCD je 36%, a prosjek na nivou Evropske unije je 40%. Činjenica je da je država Crna Gora u prethodnih 12 godina značajno smanjivala poresko opterećenje na zarade. Mislim da je negdje kada su u pitanju doprinosi za PIO smanjen za više od 30% u poslednjih 12 godina na teret poslodavca, a kada su u pitanju doprinosi za zdravstveno osiguranje oni su smanjeni za više od 50%, oni koji idu na teret poslodavca u prethodnih 12 godina. Ako negdje gledamo to fiskalno opterećenje, da građanima pojasnim, to su porezi na dohodak i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, 90-ih su bili na nivou od 60%, početkom 2000. godine na nivou od 50%, a sada su na nivou od 40%.

Kada gledamo fiskalno opterećenje zarade, problem nije kod poreza. Mi imamo jednu od najkonkurentnijih poreskih stopa na dohodak, tako da u tom dijelu bi bilo krajnje nefer da dalje smanjujemo tu stopu poreza na dohodak. Međutim, onaj dio gdje ima

prostora su doprinosi. E, sada dolazimo do ključne činjenice što znači smanjenje doprinosa. Doprinosi su namjenski prihodi, iz doprinosa se finansira Fond PIO i Fond za zdravstveno osiguranje. Ako gledamo podatke iz rebalansa, mi smo planirali da ćemo ostvariti 300 miliona od doprinosa za PIO, a budžet Fonda PIO je 450 miliona, što znači da ćemo imati deficit od preko 140 miliona koga ćemo morati da nadoknadimo iz drugih izvora budžeta. Takođe, kod Fonda zdravstva je negdje planirano iz doprinosa oko 160 miliona. Budžet Fonda zdravstva je 290 miliona i tu ćemo morati da jedan dio nadoknadimo iz drugih sredstava. Međutim, postavlja se suštinsko pitanje da li treba da ih smanjujemo. Treba, ali odakle da nadoknadimo. To je glavni izazov za crnogorsku ekonomiju. Sada se nalazimo u fazi recesije i to dodatno komplikuje cijelu situaciju. Određena istraživanja pokazuju da upravo u fazi recesije jedan od mehanizama je smanjivanje doprinosa. Zbog čega potencijalno taj mehanizam nama stoji na raspolaganju. Ako gledamo raspon plata u Crnoj Gori koji nije povoljan jer mi imamo do 250 eura oko 50.000 i nešto zaposlenih, do 400 eura oko 90.000 zaposlenih, a preko 1.000 eura mislim da imamo samo 23.000 zaposlenih.

Tako da velika fiskalna opterećenja, odnosno veliki doprinosi dovode do toga da jedan značajan dio stanovništva, odnosno zaposlenih se nalazi u zoni sive ekonomije. Jedan od razloga je visoko fiskalno opterećenje. Takođe, dio koji ima niže zarade, opet ih vjerovatno ima nižih iz razloga što su visoka fiskalna opterećenja. Međutim, čuli smo u ovom parlamentu lijepe, simpatične predloge, hajdemo to odmah da smanjimo 10% ili 15%. Pozivam vas sve da pročitate tekst uvaženog prof. Dejana Popovića koji je jedan od najvećih stručnjaka poreskog prava na ovim prostorima, biće uskoro objavljen u Zborniku rada Udruženja pravnika. Imam odobrenje od predsjednika, zahvaljujem se, gospodine Raduloviću, da kažem, uskoro će izaći taj tekst, trebamo dobro da ga pročitamo. Ako bi smanjili doprinose za 10% jer mnogi to predlažu, najjednostavnija metoda je da nadoknadimo ta sredstva i da dignemo PDV. Tako je u teoriji, smanjujete direktne poreze, povećavate indirektno. Međutim, u zemlji gdje je standard kakav je standard, to bi najviše pogodilo ljude sa niskim zaradama, prema tome to povećanje PDV-a nikako ne dolazi u obzir. Koja je druga varijanta i ona je najrealnija - to je siva ekonomija, tu moramo mnogo ozbiljnije da zakoračimo. Naravno, profesor Popović, to znaju stručnjaci, predlaže uvođenje opšteg antiabuzivnog pravila, sada da vam ne objašnjavam, gdje se određenim zakonskim tumačenjima izbjegava plaćanje doprinosa tako da neko isplaćuje zaradu zaposlenim pa onda iz dividende mu daje drugi dio, a na dividendu se ne plaćaju porezi. Mislim da u tom dijelu bi trebali razmišljati o uvođenju toga opšteg antiabuzivnog pravila u naš poreski sistem, ali dobro, to je malo stručnija tema sad da ne opterećujem građane.

Za ovu priču je takođe važno da ima podatak, Privredna komora ga je iznjela, ako bismo smanjili za jedan procentni poen doprinose, smanjila bi se stopa nezaposlenosti za 0,72% poena, a ako bi smanjili za 5% poena doprinose stopa nezaposlenosti bi se smanjila za 3,6% poena. Opet kažem, moramo ih smanjivati, ali moramo da vidimo gdje ćemo da nadoknadimo te prihode. Kad pogledate strukturu nezaposlenosti na Zavodu za zapošljavanje, ja imam podatak od 27. maja, mislim da sad nije neka velika razlika, od 42 hiljade ukupno 15 hiljada su prvi i drugi stepen, 21 hiljada je treći, četvrti i peti stepen. Znači to su kategorije koje ulaskom na tržište rada imaju niže zarade, a jedan od elemenata da im se povećaju zarade je da se smanje doprinosi, odnosno fiskalno opterećenje na zaradu. Za ovaj početak dosta sam dao nekih statističkih podataka,

mislim da je dobro za uvod u ovu priču, a u drugom dijelu ću sa vama razmijeniti određene argumente gdje bi to mogli da potencijalno nadoknadimo prihode uz onu moju stavku da svaka promjena u dijelu doprinosa mora biti veoma obazriva i ozbiljno promišljena. Ne trebamo ići sa tim da su izbori za dva mjeseca, pa vidim da je kod nekih pojačana ... daje određena rješenja. To nije odgovorno i nije zrelo, čak su mogli da daju ta rješenja dok su bili u prilici na određenim pozicijama pa tada se nijesu sjetili tih rješenja, ali opet tu smo mi neki da ih podsjetimo. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 14:57:22)

Hvala vam.

Riječ ima predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 14:57:29)

Gospodine Mugoša, u sadržini vaših pitanja u kontinuitetu prepoznajem nastojanje da se novim rješenjima i novim ekonomskim modelima unaprijede naše ekonomske i privredne mogućnosti. To je pristup koji bi trebao da bude još snažnije promovisan u ovom domu, posebno u vremenu krize izazvane korona virusom. Vezano za vaše današnje pitanje želio bih da istaknem sledeće.

Poresko opterećenje rada u Crnoj Gori je na nivou prosjeka u Evropi i smanjeno je sa preko 60% bruto zarade zaposlenog koliko je iznosilo devedesetih godina, i sa oko 50% u godinama kada je uveden euro na oko 40% koliko imamo danas. Da Vlada posvećeno radi na stvaranju uslova za poboljšanje životnog standarda svih građana posebno onih sa najnižim primanjima svjedoči odluka kojom je minimalna zarada povećana za 15% u 2019. godini, a uporedo sa tim kako se ne bi usporio rast zaposlenosti i konkurentnosti privrede, odnosno kako bi se smanjilo ukupno poresko opterećenje rada, smanjena je i stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje na teret poslodavca za 2% poena od jula prethodne godine, Obje izmjene su stupile istovremeno 1. jula 2019. godine. Takođe od 1. januara ove godine smanjena je viša stopa poreza na dohodak fizičkih lica sa 11% na 9%, čime se dodatno umanjuje ukupno poresko opterećenje rada i stvara mogućnost daljeg povećanja zarada. Dakle, čak i u vremenu fiskalne konsolidacije koju sprovodimo od početka 2017. godine, Vlada ne samo da nije povećavala nego je smanjivala poresko opterećenje rada, naravno zahtjevi su uvijek bili izdašniji. Svakako, svjesni smo činjenice da je u cilju jačanja konkurentnosti privrede i daljeg povećanje zarada crnogorskih građana potrebno dodatno raditi na smanjenju poreskog opterećenja rada, što je svakako dio naše ekonomske politike.

Međutim, u novonastalim uslovima posebno moramo voditi računa da se ne dovede u pitanje dugoročna stabilnost i odživost javnih finansija jer porezi i doprinosi imaju značajno učešće u ukupnim poreskim prihodima. Mislim da ste i vi na to ukazali sada u svom pristupu. Dakle, trenutna ekonomska situacija uzrokovana virusom Covid 19 i mjere koje smo donijeli po sadašnjim procjenama ... imaće smanjenje prihoda budžeta za oko 350 miliona eura u odnosu na plan za 2020. godinu, što iziskuje traženje modela za dodatno finansiranje. Posebno naglašavam da zbog smanjenja stope

doprinosa na zdravstveno osiguranje koje je u primjeni već godinu dana, za prvu polovinu tekuće godine registrujemo niže prihode za oko 12 miliona eura. Ovaj pad uzrokovan je dijelom i padom ekonomske aktivnosti usljed pandemije korona virusa, ali je on najvećim dijelom rezultat niže stope doprinosa na zdravstveno osiguranje što se vidi na osnovu naplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za nezaposlenost koji bilježe blagi rast u odnosu na isti period prethodne godine. Pored svega navedenog znate da smo i u periodu teške krize izazvane epidemijom sa posebnim senzibilitetom konkretno i pravovremeno djelovali u cilju očuvanja zaposlenosti.

U toku aprila i maja ove godine za subvencionisanje plata za 65 hiljada zaposlenih isplatili smo bruto iznos od 32,5 miliona eura, Već smo za 250 novozaposlenih lica odobrili subvencionisanje plata na period od šest mjeseci, to je jedna bila od linija drugog paketa. Do polovine juna ukupan iznos odloženih poreza na dohodak fizičkih lica doprinosa i obaveza nastalih po osnovu repograma poreskih potraživanja iznosi preko 45 miliona.

Poslaniče Mugoša, kao što sam više puta do sada ponovio, ime i prezime ove krize koja je zadesila cijeli svijet je u neizvjesnosti. U takvim uslovima ishitrene ili ekonomski nedovoljno odmjerene odluke mogu stvoriti dodatni rizik, a vrijeme u kojem živimo traži brze odluke, ali prije svega odluke sa najmanjim mogućim rizikom. Prioritet Vlade ostaje očuvanje ekonomske stabilnosti i očuvanje postojećih radnih mjesta kao preduslova održivosti javnih finansija. Stoga u situaciji ugrožene likvidnosti budžeta u kratkom roku nije realno očekivati dodatno smanjenje poreskog opterećenja rada. Pored navedenog, u narednom periodu radićemo analizu unapređenja poreskog zakonodavstva kao i istrumenata za njegovu primjenu, sve u cilju očuvanja konkurentnosti privrede i unapređenja životnog standarda naših građana. Oko sive ekonomije smo se više puta složili tako da sam potpuno saglasan. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 15:02:14)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.
Poslanik Mugoša, Izvolite.

BORIS MUGOŠA (24.06.20 15:02:22)

Zahvaljujem, predsjedniče, na odgovoru.

Rekao sam da ćemo u drugom dijelu da diskutujemo malo o tome gdje postoji prostor da se ubiraju veći prihodi kada su u pitanju doprinosi pri čemu rekao sam jednu činjenicu kad je recesija u pitanju neke zemlje su i smanjile doprinos i zašto. Ako mi znamo da 55 hiljada ima do 250 eura platu, može se desiti zbog krize, zbog smanjenja ekonomskih aktivnosti, da im poslodavac neće moće platiti taj iznos, da će preći u sivu zonu i onda smo svi na gubitku. Na gubitku je budžet, jer će biti manje para, a i na gubitku su ti ljudi koji će sada imati tu zaradu u neformalnom dijelu, ali neće ostvarivati prava, pa kad svi neće moći da pođu u penziju nego će biti opet kao socijala na budžetu Crne Gore, tako da u tom dijelu treba ozbiljno raditi na analizi smanjenja doprinosa. Kad je bilo to konsultativno saslušanje ja sam rekao da se uradi mapa puta, vidim i drugi koriste taj izraz, dobro je da koriste. Ja sam tada rekao da se uradi mapa puta da se zna u narednih

nekoliko godina u kojem pravcu će se ići kada je u pitanju potrebno smanjenje doprinosa. E sada ... u sivoj ekonomiji, ja volim često da razgovaram, zato što u ovom procesu država i privreda su partneri, tako moramo da se postavimo. Ja ću uvijek biti da se unapređuje poslovni ambijent. Ovdje smo usvajali zakone o taksama gdje smo preko 70 taksu smanjili, preko 40 ukinuli i svi drugi propisi. Ja ću uvijek biti za to da se unapređuje i da se smanjuje opterećenje, ali je to jedna strana priče. Da pogledamo drugu stranu priče i odgovor privrede na tu situaciju. Sjećate se kad smo povećali minimalnu cijenu rada sa 198 na 222 eura i smanjili doprinos za dva procentna poena za zdravstveno osiguranje, je li porasla prosječna plata - nije. Zašto? Ne postoji ta ekonomska logika da se ne poveća prosječna plata, ako ste digli minimalnu a smanjili doprinose morala je da se poveća prosječna plata. Je li to odgovornost države - nije odgovornost države. Je li odgovornost države što je prethodne godine čini mi se 22 hiljade preduzeća podnijelo bilans od čega 56% nije ... a 20 i nešto sa dva zaposlena, a samo 13% mislim preko dva zaposlena, a samo 7% preko pet zaposlenih. Je li moguće da 56% preduzeća koja su predala bilans ima jednog zaposlenog? Nemoguće. Tada je predsjednik Privredne komore rekao da otprilike po njegovoj procjeni 90% od tih ne može da radi sa jednim zaposlenim. E to je prostor gdje mi moramo kao država sa jasnim pravilima da definišemo neke stvari. Naše je da definišemo zakonski okvir. Naše je da pružimo podršku privredi i treba da je pružimo i mora da je pružimo, jer privreda puni budžet. Mi bez privrede ne možemo, ali isto tako je obaveza privrede da ta pravila poštuje i da ih ne zloupotrebljava. Da vam ne pričam o tome šta se dešava kad smo donijeli da se ne radi nedeljom, vjerujte mi ja sam to shvatio kao jednu poraznu činjenicu da mi jedna gospođa iz jednog trgovinskog lanca kaže hvala vam, poslije ne znam koliko godina sam Novu godinu dočekala sa porodicom. Na čemu da mi se zahvaljuje? Treba li na tome da mi se zahvaljuje? Ne, to je porazno, ljudi. Ako hoćemo da gledamo kako se radi u Evropi, uzmimo sve segmente, nemojmo da uzimamo kao sa nekog stola jedan dio koji nam odgovara kad su u pitanju evropski standardi, a drugi dio potpuno zaboravimo. Evo svi mi putujemo. Ima li negdje u Evropi da do 10 sati uveče sve radi? Nema. Sad u Evropi se smanjuje broj radnih dana zaposlenih, a ovdje se mi bunimo da bude šest dana od sedam. Hajmo realno da posmatramo ovu priču, da svi imamo na isti nivo odgovornost.

Pričamo o Poreskoj upravi i to je veoma važan segment. Rad inspekcijских organa, to privrednici uvijek kažu, nije principijelan. Kažu - ja radim dobro, meni dolaze, pored mene neko radi nelagalno, njega nikad ne kontrolišu. Ja to ne bih nikad rekao, ja vrlo cijenim svakog inspektora, njemu je vrlo težak posao, on treba da ima mnogo veću platu nego što ima, jer teško može nekoga kontrolisati sa tom platom, pa se možda desilo nešto o čemu smo i slušali neke snimke. Mora iza njih da stoji država kao institucija da ih štiti, jer smo mi mali sistem, svako svakog zna, ali ako gledamo rezultate Poreske uprave i tu treba da budemo korektni.

U četvorogodišnjem periodu od 2016. do 2019. naplaćeno je 839 miona više poreza nego u prethodne četiri godine, preko 200 miliona više u planu, 210 miliona je smanjen dospjeli dug po osnovu poreza. Naplaćeno je preko 70 miliona po osnovu reprograma. Smanjen je dug opština za 20 miliona, to je dobar rezultat. Sada neko smeta tamo što je na čelu pa kažemo nije. Dobar je rezultat. Može li bolji? Naravno da može, ali moramo svi na tome da radimo. Na kraju što je naša, predsjedniče Vlade, najveća odgovornost. To je poreski moral. Smatram da poštovanje države, njene nezavisnosti, građanskog, demokratskog, sekularnog, antifašističkog karaktera je civilizacijska

tekovina. Neko možda to ne voli, ali mora da poštuje, ali zato isto plaćanje poreza je takođe vid ustavnog patriotizma. Mi moramo da svijest građanina dovedemo do tog nivoa da on osjeća moralnu obavezu da plaća porez, ali što je bitno da zna gdje te pare idu i da zna da će za to što plaća dobiti efikasnu državnu upravu, brzi servis, javna dobra koja zadovoljavaju njegove interese. Tu moramo još da radimo. Moramo još više da radimo na poreskom moralu, na tome da svi kao pojedinci, individue, shvatimo da je naša moralna obaveza da plaćamo porez u jednoj državi i da znamo da ne plaćamo porez zbog nekoga tamo, nego plaćamo porez da bi nam bile bolje škole, da bi nam bili bolji putevi, da bi nam bile bolje plate, to je svrha plaćanja poreza u jednoj državi. Zahvaljujem.

PRESJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 15:09:10)

Hvala vam, poslaniče Mugoša.
Predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 15:09:18)

Slažem se, poreska disciplina, možemo da je tretiramo kao poreski moral ili kako god hoćete, čak i odgovornost. Građanska odgovornost je nešto što se podrazumijeva i za što ne bi trebali pripremati nikakve programe, agende i strategije. Na žalost ne samo mi nego i mnoge zemlje su u takvoj situaciji, ne sa ovakvim posledicama po finansijski i ekonomski sistem, ali sasvim sigurno jesu. Vjerujem da vi i ja znamo i zemlje Evropske unije u kojim je nivo sive ekonomije značajno iznad onoga što bi trebalo biti ili što se podrazumijeva. Kada ste govorili o građanima, da građani moraju biti zadovoljni uslugom koju obezbjeđuje država evo opet da se vratimo na najsvježije i zadnje primjere. Ne vjerujem da ima ijedan građanin u Crnoj Gori koji je nezadovoljan zdravstvenom uslugom, pa čak ne vjerujem ni oni koji nisu imali potrebu za tom zdravstvenom uslugom da ne vide da država ima ozbiljan i snažan zdravstveni sistem, naravno i druge sisteme, ali poreska disciplina, odgovornost je mislim prije tema za poslodavce nego za građane. Naravno, tu ima posla i država, a rekao bih i odgovorni poslodavac i to treba biti zajednički posao. Ne može represija uvijek dovesti do rješenja.

Što se tiče zaposlenosti u preduzećima, sjećam se kada sam bio u Privrednoj komori negdje prije godinu dana da smo govorili o toj cifri od 9.000 preduzeća u Crnoj Gori koji imaju jednog zaposlenog i te statistike su nam dosta čudne i evidencije vrlo često nepouzdana. Sada nam je ova situacija subvencioniranja preduzeća kroz ovaj paket mjera koje smo realizovali preko posebne aplikacije koju je uradila naša pamet i kao što ste vidjeli odluke su se donosile za 15-20 minuta, a ne za nedjelju dana, a novac na računu građana odnosno zaposlenog bio već sutradan, vidjeli smo da to nije tačan podatak. Nema u Crnoj Gori preduzeća sa jednim zaposlenim, nego se naravno koriste zakonska rješenja da se dio zaposlenih koji rade za to preduzeće ne vode u tom preduzeću, nego se vode u agencijama za posredovanje pri zapošljavanju. Tako da smo sada, radeći jednu ozbiljnu socioekonomsku politiku, došli do informacije da nam te evidencije nijesu baš pouzdane. Evo ja sam taj podatak rekao zahvaljujući informacijama koje sam dobio iz Privredne komore i njihove analize, ali situacija je drugačija. Vjerujem

da ovo što radimo sada na promovisanju novih mjera preko Poreske uprave njihovom edukacijom, izradom novog sistema, poreskog informacionog sistema, da ćemo tu imati bolji rezultat. Sada kada dajemo zaposlenima minimalnu zaradu kao subvenciju uz plus 100% poreza i doprinosa na tu zaradu koja ne ide poslodavcu da bi uplaćivao državi nego direktno ide državi, vidimo da nemamo pada puno po osnovu poreza i doprinosa, dakle moramo se pozabaviti malo poslodavcima i njihovim poslovnim moralom i njihovom odgovornošću. Previše traže, a nekada ne daju dovoljno ni zaposlenima ni državi. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 15:12:51)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Još jednom se izvinjavam što sam omaškom preskočio poslanika Mugošu. Bila bi prava šteta da nismo čuli njegovo pitanje i ovaj razgovor premijera i poslanika. Takođe se izvinjavam i poslaniku Radonjiću, jer sam zbog toga njega prozvao, a nije bio na redu zato u tom trenutku nije bio u sali.

Izvolite. Vi imate pravo da postavite pitanje, poslaniče Radonjiću.

GORAN RADONJIĆ (24.06.20 15:13:17)

Zahvaljujem.

Pitanje koje sam postavio premijeru glasi:

Kada će se radnicima fabrike "Radoje Dakić" isplatiti ono što im se prema pravosnažnim presudama duguje i time ispraviti dvodecenijska nepravda koju im država nanosi?

Rekao bih da je važnost ovog pitanja jasna vjerujem većini ili svima baš u Crnoj Gori i ona je naravno višestruka, pa bih ipak i dao neka dodatna obrazloženja. Dakle, mnogo je nepravde u našoj zemlji, mnogo i premnogo, a ovo je jedna od najvećih nepravdi. Fabrika "Radoje Dakić" bila je jedna od najuspješnijih u Crnoj Gori, temelj cnorgorske privrede sa hiljadama radnika koji su u njoj radili, kojia godišnje recimo u svom vrhuncu proizvede nekoliko stotina građevinskih mašina koje je izvozila u Istočnu, Zapadnu Evropu, u Libiju, Irak, Siriju itd. Možemo da razmišljamo sada o ovom građevinskom bumu koliko bi bilo dobro da je očuvana ta fabrika i da se koriste njene mašine, a neke još uvijek možemo i da sretnemo i ovdje i po cijelom svijetu. Imala je pogone i u Bijelom Polju, u Nikšiću, dakle to su hiljade radnika, hiljade porodica koje nisu zaslužile ni u kom slučaju da ovakvu sudbinu imaju.

Dakle, dosta je teško da slušamo o socijalnoj pravdi, državi socijalne pravde i o pravdi uopšte. O vladavini zakona, o evropskim standardima. Kako reći nekome ko ima recimo 15 godina pravosnažnu sudsku presudu, a nije dobio ni jedan jedini cent koji mu sleduje po toj pravosnažnoj sudskoj presudi.

Inače, ovdje možemo da kažemo da se radi zapravo o sistemu koji svjesno pravi nepravdu i neki od ovih radnika će vam reći ne boli ih toliko novac koji su zaslužili, koji je trebalo davno da im se isplati, nepravda koju trpe, poniženje koje traje godinama. Hoću da kažem sistemski se ovdje krši nečije pravo, sistemski se ovdje za nekoga primjenjuje zakon još govoreći da zakon mora da važi za sve, a za neke ljude ne važi. U skorašnjoj

situaciji iskoristio bih da ovdje pomenem, pošto imamo privilegiju da vidimo i predsjednika koordinacionog tijela, recimo u Velikoj Britaniji nema krivičnog gonjenja za ljude koji se uhvate u tome da su kršili mjere koje su propisane, nego mogu a ne moraju da budu prekršajno kažnjeni, a kazna iznosi 30 funti i to je zakon koji je donio britanski Parlament 26.marta, nakon izbijanja pandemije. Hoću samo da uporedimo tu evropsku praksu, a neće valjda niko reći da Velika Britanija nije evropska zemlja i sa vladavinom prava koja je više stotina godina, i našim ovdje problemima gdje se ova situacija koristi da se na nekome primjenjuje vrlo strogo zakon, a u isto vrijeme na nekim drugim ljudima da se potpuno ne primjenjuje, da se ignorišu snimci, fotografije, dokazi i tako dalje. Dakle, 15 godina neko ima pravosnažnu sudsku presudu, radi se od 1.700 radnika. Neki od njih nijesu živi, neki od njih su na tragičan način završili život. Od njih, 700 nije primilo ništa, neki su sa druge strane primili dio, neki su primili sve što im se dugovalo. Radi se nekad o istim cjelinama, potpuno identičnim procesima, potpuno identičnim slučajevima, istim spiskovima, nepravda je ne samo globalna nego i pojedinačno se pravi u sprovođenju sudskih presuda. Dobili smo i presudu Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu. Neki radnici su na osnovu te presude isplaćeni. Ako smo mi zemlja koja teži evropskim standardima, koja ima čak svog predstavnika, svog sudiju u Evropskom sudu za ljudska prava, zašto se ta presuda koja je potpuno javna, otvorena, primijenjena, ako se neki presedan uspostavi u pravu on služi da bi se na osnovu njega čak i po skraćenoj i veoma brznoj proceduri primijenio za sve ostale. Zašto drugi radnici Radoja Dakića trpe nepravdu i dalje iako je nekima, kažem prema presudi Evropskog suda za ljudska prava, sprovedena ta presuda i isplaćeno? Pitam se onda da li bi se recimo i da se crkveno pitanje prenese na Evropski sud za ljudska prava isto ovako ponašali? Hoću da kažem, država se mora - i deklarativno je tako - odnositi jednako prema svim svojim građanima, ali se ispostavlja da to nije tako, nego da su neki privilegovani. Ako je neko blizak vladajućoj garnituri i sudi se sa državom i dobija, recimo kad je slučaj Limenka bio u pitanju, onda se isplati novac, a recimo za radnike "Radoja Dakića" postoji na računima ogromni novac, radi se o milionima, koji nije raspoređen. Zašto se to radi? Zašto se pravi nepravda nad 1.700 radnika, 1.700 porodica koje trpe nepravdu već dugo?

Moje pitanje je sasvim konkretno i korektno - Kada će biti isplaćeno ono što se već gotovo dvije decenije duguje radnicima Radoja Dakića? Tražio bih konkretan odgovor i u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 15:18:43)

Hvala vam, poslaniče Radonjiću.
Predsjednik Vlade ima riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 15:18:52)

Poslaniče Radonjiću,
Veoma je važno da se u ovom domu govori o realnim potrebama naših građana. Izazovi neizvjesnosti sa kojima se godinama suočavaju radnici Radoje Dakića svakako zaslužuju pažnju i uključenost svih djelova vlasti. U ovom naslijeđenom problemu Vlada

je od samog početka mandata pristupila odgovorno i sa namjerom da ga riješimo na zadovoljstvo radnika i u najkraćem mogućem roku. U tom smislu i pored brojnih ograničenja sa kojima smo se suočavali na polju fiskalne konsolidacije u najkraćim rokovima realizovali smo sve obaveze proistekle iz presuda Ustavnog suda. Tako je Zaključkom od 23.januara ove godine Ministarstvo finansija zaduženo da iz tekuće budžetske rezerve isplati sredstva po osnovu šest odluka Ustavnog suda od 26.07.2019. i 11.12.2019.godine u ukupnom iznosu od 910.000 eura. Ministarstvo finansija postupajući po presudama Ustavnog suda Crne Gore podnosiocima ustavne žalbe, a to su stečajni povjerioci "Radoja Dakića" u propisanom roku isplatilo je naknadu u neoporezivom iznosu od po 2.000 eura zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku iz člana 32 Ustava Crne Gore. Ova odredba garantuje pravo na pravično javno suđenje u razumnom roku pred nezavisnim, nepristrasnim i zakonom ustanovljenim sudom. Na ovaj način omogućili smo pravično zadovoljenje zbog povrede prava iz člana 32 Ustava i člana 6 stav 1 Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda za 455 bivših radnika fabrike.

Prošle nedelje, na sjednici održanoj 18.juna 2020.godine, Vlada je zadužila Ministarstvo finansija da iz tekuće budžetske rezerve obezbijedi i isplati sredstva po osnovu još jedne odluke Ustavnog suda za ukupno 147 bivših radnika Radoja Dakića u iznosu od 294.000 eura. Ova odluka realizovana je juče. Jasno je, međutim, da dosadašnjim isplatama nijesu obuhvaćeni ni svi radnici fabrike niti je isplaćeno njihovo centralno potraživanje, ali je jasno i da ćemo izvršiti svaku sudsku odluku u kojoj je Vlada obveznik postupanja. U tom smislu važno je napomenuti da je presudama Ustavnog suda konstatovano da se nakon otvaranja stečajnog postupka koji se, podsjetiću, desio za mandata ove Vlade bilježe prve konkretne aktivnosti na stvaranju pretpostavki za namirenje potraživanja radnika i to poslije dužeg vremena. Iako konkretna postupanja nijesu bila u našoj nadležnosti, što je konstatovano u sudskim postupcima, Vlada će obezbijediti nesmetanu isplatu sredstava za pravičnu naknadu.

Uvaženi poslaniče, zajednički zadatak svih nas u izvršnoj, zakonodavnoj i sudskoj vlasti jeste da omogućimo svakom pojedincu da pravda bude zadovoljena. Tamo gdje ne uspijemo odmah, kako je to u jednom trenutku bio slučaj i sa radnicima "Radoja Dakića", dužni smo da ispravimo grešku postupajući u skladu sa praksom razvijenih društava. U konkretnom da obezbijedimo naknadu na ime pravičnog zadovoljenja, a zatim i da omogućimo isplatu osnovnih potraživanja. Na taj način zajedničkim naporima osiguraćemo pravnu i svaku sigurnost našim građanima i nema napretka bez rješavanja starih problema ma koliko energije i strpljenja to iziskivalo. Upravo Vlada pokazuje da država vodi računa o našim radnicima i našim građanima. Vjerujem da će svi drugi učesnici u ovom složenom procesu dosledno realizovati svoj dio obaveza. Nijedan radnik ne smije ostati zaboravljen i oštećen, a država je garant ispunjenja svih zakonitih i opravdanih potraživanja. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 15:22:45)

Hvala vam.

Poslanik Goran Radonjić. Izvolite.

GORAN RADONJIĆ (24.06.20 15:22:54)

Zahvaljujem.

Samo da napomenem. Prije kada sam se već dotakao ove situacije sa koronom htio bih da ponovim apel koji sam uputio prije dva dana uz podršku ja se nadam svih poslanika. Počinje prijemni ispit na fakultetima u Srbiji. Ove nedelje se predaju dokumenta, iduće nedelje su prijemi. Zamolio bih, apelovao bih da se nađe rješenje da naša djeca mogu da odu da upišu tamo fakultet, da se vrate i da ne idu zbog toga u karantin, ako nije neophodno. Ako budu zaražena neka se primijeni prema njima i nama, njihovim roditeljima ono što treba, ali neka se omogući da se vrate, ako treba da se testovi plate, ako treba na bilo koji način da ne idemo u karantin samo zato što hoćemo da nam djeca upišu fakultet. Ako smo mogli da pošaljemo pun avion u jeku korone naših studenata tamo, omogućimo našim budućim studentima da pođu u Beograd, u Novi Sad, u Niš, u Kragujevac ili gdje god oni hoće i da upišu fakultet i da se vrate ovdje, a da ne trpe zbog toga i da moraju da idu u karantin ako budu zdrava, a nadam se da nam je svima cilj da budemo zdravi, ali da ne gube naša djeca godinu uzalud.

Što se tiče presude Ustavnog suda, ja sam vas pitao kada će biti. Vidite, elektronski na nekim fakultetima mogu da se predaju dokumenta, ali se mora prijemni raditi. Oni moraju da odu da polažu prijemni ispit. Mi možemo da pošaljemo dokumenta, možemo i dokumenta da predamo kad se upišu, ali jednog dana ili dva, najčešće su dva dana prijemni, moraju doći na prijemni i raditi taj prijemni. Hajde da omogućimo ili na neko ograničeno vrijeme ili da neki način nađemo, radi se o stotinama i hiljadama naših studenata. Dakle, platićemo testiranje, da ne idu u karantin, jer u karantinu će se možda i razboljeti. Nadam se da nisam potrošio vrijeme. Na kraju karajeva postoje porodice kojih se ovdje dvostruko tiče. Neki kojima su roditelji bili u "Radoju Dakiću", a dijeca evo žele da studiraju. Dakle, presude Ustavnog suda, evo apelujem, ja mislim da sam korektno rekao i mislim da podršku imam svih poslanika, valjda bi to trebalo da bude tako i normalno. Prihvatam da niste bili u toku, da niste znali, evo prilika da se upoznamo i da što prije, jer ovo je nedelja kad se predaju dokumenta.

Dakle, naknada za povrede prava je bila na Ustavnom sudu, to znači da je država prihvatila odgovornost, a zapravo do toga nije trebalo da dođe. Nije trebalo uopšte da bude povrijeđeno nečije pravo na pravično suđenje i na suđenje u razumnom roku. Dakle, država je prihvatila da je ponašala se nepravično i nerazumno. Zašto onda ne preduzmemo nešto da se ta nepravda konačno zaustavi. Dakle, bilo bi očekivano da se napravi, dogovor da se napravi razgovor sa radnicima, sa predstavnicima tih radnika i da se napravi neko poravnanje. Takođe, očekivanja su bila i radnika, pa i nas iz opozicije, da će u rebalansu budžeta biti stavka kojom će se početi rješavati ovaj problem, a ne da se to radi iz budžetske rezerve, jer sasvim je drugačije kada imamo budžetsku rezervu, jer onda to znači može a ne mora da se desi. Takođe, to sad pokušavam da postavim na takav način da se zaista riješi, a ne da se koristi to u predizborne svrhe. Zaista je toliko dugo vremena prošlo da bi se manipuliralo tim ljudima koji su pri kraju više snaga i dosta ih vrijeda uopšte priča o ovom. Dakle, ovdje je osnovno pitanje "kada". Kada će početi da se ispravi ova nepravda u smislu ne da im se plaćaju nadoknade zbog nepravičnog suđenja nego da se realizuju sudske pravosnažne sudske odluke koje traju više od deceniju i po? Naravno, da se ima u vidu i stačajna masa i da se imaju u vidu i milioni, 11

miliona stoji na računu, koje je blokirano i ne koristi se. Dakle, nepravda je zaista ogromna. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 15:27:13)

Hvala vama, poslaniče Radonjiću.

Onaj prvi dio pitanja komentarisali smo juče kada ste ga postavili, zaista zaslužuje da Vlada to sagleda i da vidi na neki način da li se može izaći u susret i na koji najoptimalniji način.

Predsjednik Vlade želi riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 15:27:35)

...osnovno potraživanje naplaćuje u stečajnom postupku kroz prodaju imovine. Više puta sam se ja sretao sa predstavnicima radnika "Radoja Dakića" i uvijek smo bili uz njih u tom procesu, stečajnom postupku zakonitom dođu do osnovnog potraživanja. Drugo, istovremeno sam tada primao njihove prigovore zašto mi nijesmo odgovorni, ali ni oni sami ne mogu da nađu rješenje za to. Ogromna je naknada koja ide njihovim zastupnicima. U tom postupku više dobijaju zastupnici nego radnici i zastupnici prije nego radnik, ali to nije aranžman sa državom nego aranžman radnika i njihovih zastupnika. Tako da tu oni kucaju na otvorena vrata. Više puta smo im ja i moj kabinet zakazivali razgovore sa predsjednikom Privrednog suda vezano za stečajni postupak i imovinu i postupke prodaje imovine koje su se tada dešavale, tako da što se nas tiče tu nema nikakvog problema. Kao što vidite, tamo gdje se država ogriješila, odnosno sudska vlast pogriješila u sudskom postupku u smislu neopravdano dugih sudskih postupaka, Vlada to izmiruje revnosno i sa razlogom.

Pitanje koje ste postavili vezano za studente. Situacija je zaista teška, vjerujem da vi to pratite i da vidite. Evo sada sam dobio podatak da je danas u Srbiji 146 novozaraženih, takođe vidite da je Beograd posebno epidemiološki ugrožen, to predstavlja ozbiljan epidemiološki rizik prije svega za studente, naravno kasnije postoji rizik da se to importuje i u Crnu Goru. Moramo da mislimo kako da riješimo to pitanje. Mi smo, na primjer, stranim studentima u Crnoj Gori pomjerali rok za polaganje u komunikaciji sa univerzitetom ... za polaganje prijemnih ispita. Ne znam da li je taj rok istekao. Ako postoji dobra volja jedne i druge strane može se naći način, ili da se odloži prijemni ili da mi, kao što ste rekli, omogućimo studentima da odu, da polažu prijemni, ali onda moraju ići u obaveznu samoizolaciju ili karantin, obaveznu. Ne trebaju nam testovi otud, jer vidite šta se radi sa testovima, evo čitamo da se testovi kupuju na benzinskim pumpama i u prodavnicama, ali će oni biti testirani. Oni kad odu u samoizolaciju ovdje biće i testirani, ali moraju biti u samoizolaciji. Primili smo vaš zahtjev i Milutin je tu kao predsjednik NKT-a, pa ćemo vidjeti šta možemo da uradimo, ali bi bilo najpametnije da Beogradski univerziteti pomjeri prijemni rok za određeno vrijeme dok se ne stabilizuje epidemiološka slika.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 15:30:37)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.
Mi smo završili sa pitanjima danas.
Proceduralnu intervenciju želi poslanik Milić. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ (24.06.20 15:30:49)

Predsjedniče Parlamenta, vezano je za član 102 i član 191 Poslovnika o radu Skupštine. Prije toga samo jedna, ipak smatram da ovaj dom zaslužuje da se čuju podaci koji su tačni. Dobacio sam, izvinjavam se predsjedniče Vlade, iz vašeg resora ministarstva koje pokrivata podatak koji ste rekli nije tačan. Možemo se raspravljati oko broja turista koji dolaze avio prevozom, nije tačno 50%, ali provjerićete pa ćete vidjeti o čemu se radi, inače je 20 -25%. Druga stvar, dolazim iz grada gdje je danas u jednom dijelu toga grada na brutalan način zaustavljen Ustav, Zakon o radu, Zakon o zaštiti i obezbjeđenju i Zakon o unutrašnjim poslovima.

Predsjedniče Parlamenta, ja sam jutros, izvinjavam se kolegama koji dobacuju, jutros sam se obratio Savjetu za građansku kontrolu policije, ta informacija je već objavljena, da je Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno resorni direktor toga dijela priznao da su napravili grešku, a sad imamo nove detalje koji su vezani i zato znam da gospodin predsjednik Vlade nije prepoznat kao neko ko nije spreman za dijalog. Meni ne treba nikakva promocija. Ja sam spreman da kažem tačno koji su članovi zakona prekršeni zato što ne smijemo dozvoliti privatne vojske u Crnoj Gori.

Član 191 Poslovnika o radu se tiče, kao što znate, obaveze predsjednika Vlade i ministra u Vladi Crne Gore da dostave pisane odgovore na pitanja koja su postavili poslanici. Ovom prilikom ukazujem da predsjednik Vlade Crne Gore nije ispoštovao tu obavezu i nije dostavio Klubu poslanika SNP - DEMOS pisani odgovor, kao ni njegovi ministri - ministar ekonomije, ministar pravde i još neki. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 15:33:02)

Prethodne sjednice?

SRĐAN MILIĆ (24.06.20 15:33:05)

Prethodne sjednice, član 191... ali to je na žalost praksa.

IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 15:33:11)

Poslaniče Miliću, ovo prvo nije bila proceduralna intervencija, a svakako vi imate pravo da razgovarate sa predsjednikom koji ne bježi od dijaloga i van institucije Premijerskog sata. Ako želite nešto da odgovorite predsjedniče Vlade, ali ne morate.

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.06.20 15:33:30)

Nije korektno da se na štos raspravlja sa predsjednikom Vlade i njegovim odgovorima povodom poslaničkih pitanja. Mislim da to nije ni po Poslovniku dozvoljeno, nije fer, nije kako god hoćete. Prema tome, nijesam ja govorio o turistima nego sam govorio da ukupno u Crnu Goru, ukupno, dakle i turista i građana, putnika, poslovnih ljudi preko 50% prolazi avionskim putem. To je tačan podatak.

Drgo, vezano za poslanička pitanja, ja sam ih potpisao i ovo je prvi put da čujem da poslanici ne dobijaju pisane odgovore od predsjednika Vlade. Ne znam gdje je adresa, gdje je stalo, ja sam ih potpisao još prošle nedjelje, ne vjerujem da stoje u arhivi Vladine službe.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.06.20 15:34:23)

Poslančka obaveza je da se odgovori dobiju u pisanoj formi do početka naredne sjednice, a potvrđujem, zaista ovo je prvi put primjedba. Bila je je primjedba na određene ministre da nisu dostavljali odgovor, ne na vas.

Hvala vam, završili smo ovu sjednicu i planiramo da sutra u 10h počnemo glasanje o sjednici koju smo završili, pa posle toga nastavak ... sjednice.